

Форма № Н-9.02

Вінницький національний технічний університет
Факультет менеджменту та інформаційної безпеки
Кафедра фінансів та інноваційного менеджменту

Бакалаврська кваліфікаційна робота на тему:

**УПРАВЛІННЯ ДЖЕРЕЛАМИ ФІНАНСУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА
(НА ПРИКЛАДІ ТОВ «АГРАНА ФРУТ УКРАЇНА»)**

08-43.БКР.007.00.077.ТЧ

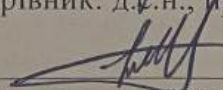
Виконав: студент 4 курсу,

групи МФКД-216

спеціальності 073 – Менеджмент

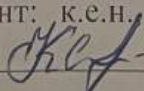
 Олійник А. М.

Керівник: д.е.н., проф кафедри ФІМ

 Джеджула В. В.

«03» червня 2025р.

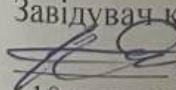
Рецензент: к.е.н., декан ФМІБ

 Краєвська А.С.

«06» червня 2025 р.

Допущено до захисту

Завідувач кафедри ФІМ

 д.е.н., проф. Зянько В. В.

«10» червня 2025 р.

Вінниця ВНТУ – 2025рік

Форма № Н-9.01

Вінницький національний технічний університет
Факультет менеджменту та інформаційної безпеки
Кафедра фінансів та інноваційного менеджменту
Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
Галузь знань – Управління та адміністрування
Спеціальність 073 – Менеджмент
Освітньо-професійна програма – Менеджмент фінансово-кредитної діяльності

ЗАТВЕРДЖУЮ
завідувач кафедри ФІМ
д.е.н., професор Зянько В. В.

«25» березня 2025 року

ЗАВДАННЯ НА БАКАЛАВРСЬКУ КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

Олійника Андрія Михайловича

(Прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема проекту (роботи): Управління джерелами фінансування підприємства (на прикладі ТОВ «Агрона Фрут Україна»)

Керівник проекту (роботи): Джеджула Вячеслав Васильович, д.е.н., професор
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Затверджена наказом ВНТУ від «20» березня 2025 року № 97.

2. Строк подання студентом проекту (роботи): 02.06.2025 року

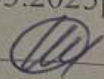
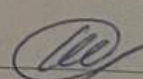
3. Вихідні дані проекту (роботи): Бражник Л.В. Фінансові ресурси підприємства: їх формування та використання. Економіка та суспільство. 2018. №14. С. 778-783. Богацька Н. М. Ресурсне забезпечення діяльності суб'єктів у сфері медіа. Ефективна економіка. 2025. Вип.3. Козинець І.Г., Берднік С.С. Співвідношення понять “фінанси” та “фінансові ресурси”. Аналітично-порівняльне правознавство. 2022. Джерелейко С. Д, Лопатовський В. Г., Шпильовий В. А. Дефініція понять «фінансові ресурси» та «грошові кошти». Innovation and Sustainability. 2022. № 2. С. 131-138. Пилип'як О.В., Майор О.В., Попович Ю.Г. Теоретичні аспекти формування і використання фінансових ресурсів на підприємстві в сучасних умовах. Економіка і управління. 2022. №1. С. 88-95. Яременко В. Г., Салманов Н. М. Сутність поняття та особливості класифікації фінансових ресурсів підприємств. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2018. Вип. 19. Ч. 3. С. 158-162. Адамів М. Є., Ганас В. С. Управління фінансовими ресурсами підприємства: процесно-структурований підхід. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління. 2024. №16. Фінансова звітність ТОВ «Агрона Фрут Україна» за 2022-2023 рр.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки:
у першому розділі – дослідити теоретичні основи управління джерелами фінансування підприємства;
у другому розділі – проаналізувати фінансовий стан та стан управління джерелами фінансування ТОВ «Агрона Фрут Україна»;
у третьому розділі – запропонувати пропозиції та рекомендації з вдосконалення управління джерелами фінансування ТОВ «Агрона Фрут Україна»;

5. Перелік графічного матеріалу: Таблиці: Систематизація підходів до визначення сутності фінансових ресурсів. Аналіз показників, які характеризують склад майна та фінансові результати ТОВ «Агрона Фрут Україна» за 2022-2023 рр. Аналіз показників, які характеризують рівень ліквідності ТОВ «Агрона Фрут Україна» за 2022-2023 рр. Аналіз показників, які характеризують ефективність ТОВ «Агрона Фрут Україна» за 2022-2023 рр. Аналіз показників, які характеризують склад, структуру та динаміку зміни джерел фінансування ТОВ «Агрона Фрут Україна» за 2022-2023 рр. Аналіз джерел фінансування ТОВ «Агрона Фрут Україна» за показниками фінансової стійкості. Аналіз джерел фінансування ТОВ «Агрона Фрут Україна» за показниками рентабельності. Аналіз джерел фінансування ТОВ «Агрона Фрут Україна» за показниками рентабельності.

Рисунки: Фінансові ресурси підприємства за джерелами формування. Основні методичні підходи до аналізу стану управління джерелами фінансування підприємств. Динаміка джерел фінансування ТОВ «Агрона Фрут Україна» за 2022-2023рр. Динаміка власних джерел фінансування ТОВ «Агрона Фрут Україна» за 2022-2023рр. Структурно-логічна модель гібридної стратегії адаптивного фінансування. Оцінка пропозицій щодо розвитку іміджу ТОВ «Агрона Фрут Україна» в соціальних мережах.

6. Консультанти розділів проекту (роботи)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
Спеціальна частина	к.е.н., доц. кафедри ФІМ Ткачук Л. М.	28.03.2025р. 	

7. Дата видачі завдання «26» березня 2025 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційного проекту (роботи)	Строк виконання етапів проекту (роботи)	Примітка
1	Формування та затвердження теми бакалаврської дипломної роботи (БКР)	01.09-01.12.2024	<i>вск.</i>
2	Виконання теоретичної частини БКР. Перший рубіжний контроль виконання БКР	24.04.2025	<i>вск.</i>
3	Виконання аналітичної частини БКР та розробка рекомендацій та пропозицій. Другий рубіжний контроль виконання БКР	31.05.2025	<i>вск.</i>
4	Нормоконтроль БКР	01.06-03.06.2025	<i>вск.</i>
5	Рецензування БКР	04.06-06.06.2025	<i>вск.</i>
6	Попередній захист БКР	07.06-09.06.2025	<i>вск.</i>
7	Захист БКР	10.06.-26.06.2025	<i>вск.</i>

Студент

(підпис)

Андрій ОЛІЙНИК

Керівник роботи

(підпис)

В'ячеслав ДЖЕДЖУЛА

АНОТАЦІЯ

УДК 658.1

Олійник А.М. Управління джерелами фінансування підприємства (на прикладі ТОВ «Агрона Фрут Україна»). Бакалаврська кваліфікаційна робота зі спеціальності 073 – Менеджмент, освітня програма – Менеджмент фінансово-кредитної діяльності. Вінниця: ВНТУ, 2025. 77 с. На укр. мові. Бібліогр.: 16 назв; рис.: 11; табл. 8.

В бакалаврській кваліфікаційній роботі систематизовано отримані теоретичні знання та практичні навички із управління джерелами фінансування підприємства.

Дана робота складається із трьох частин. У теоретичній частині розглянуто теоретичні питання щодо управління джерелами фінансування підприємства, проаналізовано методики проведення аналізу управління джерелами фінансування підприємства. В аналітичній частині роботи проведено аналіз основних показників фінансової діяльності та стану управління джерелами фінансування ТОВ «Агрона Фрут Україна». У прикладній частині роботи запропоновано заходи з підвищення ефективності діяльності підприємства та покращення стану управління джерелами фінансування ТОВ «Агрона Фрут Україна».

Ключові слова: власний капітал, залучений капітал, капітал, коефіцієнт автономії, вертикальний аналіз, горизонтальний аналіз.

ABSTRACT

Oliynyk A.M. Management of enterprise financing sources (on the example of LLC "Agrana Fruit Ukraine"). Bachelor's qualification work in the specialty 073 - Management, educational program - Management of financial and credit activities. Vinnytsia: VNTU, 2025. 77 p. In Ukrainian language. Bibliogr .: 16 titles; fig .: 11; table 8.

The bachelor's qualification work systematises the theoretical knowledge and practical skills acquired in managing the enterprise's sources of financing.

This work consists of three parts. The theoretical part addresses theoretical issues related to the management of the enterprise's sources of financing, analysing the methods for managing these sources. The analytical part of the work examines the key financial indicators and the management of financing sources for LLC "Agrana Fruit Ukraine". The applied part of the work proposes measures to increase the efficiency of the enterprise's activities and improve the management of the LLC "Agrana Fruit Ukraine's" sources of financing.

Keywords: equity, borrowed capital, capital, autonomy coefficient, vertical analysis, horizontal analysis.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ДЖЕРЕЛАМИ ФІНАНСУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА	5
1.1 Економічна сутність та види джерел фінансування підприємств	5
1.2 Методичні підходи до оцінювання процесу управління джерелами фінансування підприємств	12
Висновки до 1 розділу	18
2 АНАЛІЗ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ ДЖЕРЕЛАМИ ФІНАНСУВАННЯ ТОВ «АГРАНА ФРУТ УКРАЇНА»	19
2.1 Загальна характеристика підприємства	19
2.2 Аналіз фінансово-економічної діяльності ТОВ «Агрона Фрут Україна» за 2022-2023 рр	21
2.3 Оцінка стану управління джерелами фінансування ТОВ «Агрона Фрут Україна» за 2022-2023 рр.	30
Висновки до 2 розділу	40
3 ФОРМУВАННЯ ПРОПОЗИЦІЙ ТА РЕКОМЕНДАЦІЙ ЩОДО ПОКРАЩЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТОВ «АГРАНА ФРУТ УКРАЇНА»	41
Висновки до 3 розділу	50
ВИСНОВКИ	51
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	53
Додаток А (обов'язковий) Протокол перевірки кваліфікаційної роботи	56
Додаток Б Фінансова звітність ТОВ «АГРАНА ФРУТ УКРАЇНА»	57
Додаток В (обов'язковий) Ілюстративна частина	67

ВСТУП

Сучасні умови ведення господарської діяльності в Україні супроводжуються численними викликами, які впливають на специфіку функціонування бізнесу. Ефективний розвиток господарської діяльності має ґрунтуватись на глибокому аналітичному дослідженні, належному контролі та раціональному використанні ресурсів підприємства. Управління фінансовими ресурсами є невід'ємною складовою загального менеджменту господарської діяльності суб'єктів підприємництва, що забезпечує динамічне зростання бізнесу та підвищення його конкурентоспроможності на ринку. Таким чином, питання управління джерелами фінансування є досить актуальними.

Питання, пов'язані із управлінням джерелами фінансування, розглядались такими вченими як Авранчій В. І., Чумак В. Д., Смолянська О. Ю., Бражник Л.В., Богацька Н. М., Козинець І.Г., Берднік С.С., Джерелейко С. Д., Лопатовський В. Г., Шпильовий В. А., Пилип'як О.В., Майор О.В., Попович Ю.Г., Яременко В. Г., Салманов Н. М., Єпіфанова І. Ю., Джеджула В.В.

Метою бакалаврської кваліфікаційної роботи є формування напрямків покращення фінансового стану підприємства на основі узагальнення теоретичних та практичних знань з управління джерелами фінансування підприємства.

Бакалаврська кваліфікаційна робота складається з трьох розділів.

Завданнями бакалаврської кваліфікаційної роботи є:

- визначити економічну сутність та види джерел фінансування підприємства;
- узагальнити основні методики аналізу стану управління джерелами фінансування підприємства;
- надати загальну характеристику діяльності ТОВ «Агрона Фрут Україна»;

- здійснити аналіз основних показників, які характеризують фінансовий стан ТОВ «Агрона Фрут Україна» за 2022-2023 рр.;
- проаналізувати стан управління джерелами фінансування ТОВ «Агрона Фрут Україна»;
- розробити пропозиції та рекомендації із покращення фінансового стану підприємства.

Об'єктом дослідження в бакалаврській кваліфікаційній роботі є процес управління джерелами фінансування підприємства.

Предметом дослідження виступають методи оцінювання стану управління джерелами фінансування підприємства.

Інформаційну базу дослідження бакалаврської кваліфікаційної роботи складають установчі документи, фінансова звітність ТОВ «Агрона Фрут Україна» за 2022-2023 рр., наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів з питань управління джерелами фінансування підприємства.

Матеріали бакалаврської кваліфікаційної роботи апробовані на двох науково-практичних конференціях: «LIV Науково – технічна конференція ВНТУ» (Вінниця, березень 2025р.), Молодь в науці (Вінниця, червень 2025р.).

За темою бакалаврської дипломної роботи опубліковано 2 тез доповідей за матеріалами конференцій [1-2].

1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ДЖЕРЕЛАМИ ФІНАНСУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Економічна сутність та види джерел фінансування підприємств

Сучасні умови ведення господарської діяльності в Україні супроводжуються численними викликами, які впливають на специфіку функціонування бізнесу. Більшість підприємств змушені переосмислювати підходи до управління фінансами. Сукупність несприятливих факторів призводить до зниження рентабельності діяльності, що, у свою чергу, поглиблює проблеми фінансового забезпечення.

Ефективний розвиток господарської діяльності має ґрунтуватись на глибокому аналітичному дослідженні, належному контролі та раціональному використанні ресурсів підприємства. Управління фінансовими ресурсами є невід'ємною складовою загального менеджменту господарської діяльності суб'єктів підприємництва, що забезпечує динамічне зростання бізнесу та підвищення його конкурентоспроможності на ринку.

Фінансування є формою забезпечення господарської діяльності суб'єктів господарювання необхідними грошовими ресурсами. Під цим терміном розуміють комплекс дій, спрямованих на задоволення потреб підприємства в капіталі. Це охоплює залучення фінансових ресурсів (грошових коштів, їх еквівалентів і майнових активів), їхнє повернення, а також взаємовідносини між підприємством і джерелами капіталу, що включають платіжні операції, контроль і гарантії.

Авранчій В. І., Чумак В. Д., Смолянська О. Ю. зазначають, що фінансування — це процес залучення підприємством фінансових ресурсів, необхідних для реалізації його запланованих цілей [3].

Отже процес фінансування підприємств передбачає управління його фінансовими ресурсами. Раціональне управління фінансовими ресурсами забезпечує стабільність і життєздатність підприємства, сприяє реалізації

стратегічних завдань і дозволяє максимально ефективно залучати та використовувати кошти незалежно від джерел їх походження.

В літературі існують різні підходи до визначення сутності фінансових ресурсів.

Таблиця 1.1 – Систематизація підходів до визначення сутності фінансових ресурсів

Автор, джерело	Фінансові ресурси – це
Аніловська Г. Я., Висоцька І. Б. [4]	сукупність грошових нагромаджень та доходів у фондовій (статутний капітал, резервний капітал, додатковий капітал тощо) та нефондовій (нерозподілений прибуток, кредити банків, комерційний кредит) формах, які перебувають у розпорядженні підприємства і призначені для своєчасного виконання ними фінансових зобов'язань та здійснення витрат задля забезпечення процесу простого (розширеного) відтворення, одержання прибутку, створення резервів тощо.
Бражник Л.В. [5]	сукупність грошових надходжень і доходів, що формуються під час заснування підприємства і в процесі його діяльності, а також мобілізованих на фінансовому ринку, призначених для розвитку виробництва, виконання фінансових зобов'язань, фінансування поточних витрат і створення резервів
Ситник Н. С., Смолінська С.Д., Ясіновська І.Ф. [6]	сукупність власних грошових доходів і надходжень ззовні (залучені й позикові кошти), призначені для виконання фінансових зобов'язань організації, фінансування поточних витрат і витрат, пов'язаних з розширенням виробництва
Богацька Н. М. [7]	визначають його здатність інвестувати в розвиток, підтримувати свою діяльність і розширювати можливості
Козинець І. Г., Берднік С. С. [8]	складова частина економічних ресурсів, що є коштами грошово-кредитної та бюджетної систем, які використовуються для забезпечення безперервного функціонування та розвитку народного господарства, витрачаються на соціально-культурні заходи, потреби управління та оборони
Джерелейко С. Д, Лопатовський В. Г., Шпильовий В. А. [9]	сукупність грошових коштів та їх еквівалентів, сформованих у процесі господарської діяльності та отриманні ззовні призначені для виконання фінансових зобов'язань і процесів фінансування відтворення підприємства

Отже, в цілому під фінансовими ресурсами розуміють сукупність грошових ресурсів та їх еквівалентів, сформованих у ході господарської діяльності або залучених із зовнішніх джерел, призначених для забезпечення виконання фінансових зобов'язань підприємства та фінансування його відтворювальних процесів.

Фінансові ресурси є фундаментом для формування грошових фондів, необхідних для стабільного функціонування господарської діяльності. До таких фондів належать: статутний капітал, резервний капітал, фонди накопичення й споживання, фонд оплати праці, амортизаційний фонд та інші.

Фінансові ресурси за джерелами формування поділяють на [10]:

- власні фінансові ресурси;
- позичені фінансові ресурси;
- залучені фінансові ресурси (рис. 1.1).

Рисунок 1.1 – Фінансові ресурси підприємства за джерелами формування

Під власними фінансовими ресурсами розуміють грошові кошти засновників та учасників підприємства, які їм належать на правах власності й використовуються для формування його активів.

Важливо розрізняти поняття «залучені фінансові ресурси» та «позичені фінансові ресурси», хоча обидві категорії об'єднує спільна риса — це кошти, які не є власністю підприємства. До позичених фінансових ресурсів відносять тимчасово залучені в господарську діяльність кошти, що використовуються на умовах терміновості, зворотності та платності. Під залученими фінансовими ресурсами розуміють ті фінансові ресурси, які потрапляють у його обіг, зазвичай, безоплатно, завдяки ефективній системі розрахунків.

В літературі виділяють такі основні властивості фінансових ресурсів [11]:

- процес формування та використання фінансових ресурсів відбувається згідно з чинним правовим та нормативним регулюванням;
- фінансові ресурси можуть перебувати у власності суб'єктів господарювання різної організаційно-правової форми або бути акумульованими в установах фінансового ринку, таких як банки, інвестиційні фонди, компанії з управління активами тощо.

Власні фінансові ресурси підприємства можуть формуватись як за рахунок внутрішніх, так і зовнішніх джерел фінансування.

Основним внутрішнім джерелом власних фінансових ресурсів є прибуток, що залишається у розпорядженні підприємства після розподілу. Саме нерозподілений прибуток становить основну частину власних фінансових ресурсів, сприяє збільшенню капіталу та підвищенню ринкової вартості підприємства [12].

Серед зовнішніх джерел власних фінансових ресурсів головним є залучення додаткового капіталу. Окрім цього, до зовнішніх джерел відносять безоплатно отримані підприємством матеріальні й нематеріальні активи, які включаються до балансової вартості.

Структура власного капіталу охоплює [13]:

– зареєстрований капітал — частину капіталу підприємства, що офіційно зафіксована та зареєстрована згідно з вимогами чинного законодавства як внески засновників;

– капітал у дооцінках відображає зміни вартості об'єктів основних засобів та нематеріальних активів у результаті їх дооцінки або уцінки в межах попередніх дооцінок;

– додатковий капітал відображає результати від емісії акцій, зокрема перевищення їх ринкової вартості над номінальною;

– резервний капітал є складовою власного капіталу підприємства, що створюється з метою покриття можливих ризиків або витрат у разі виникнення непередбачуваних обставин;

– нерозподілений прибуток — це частина прибутку, отриманого підприємством у минулих періодах, яка не була використана на виплати власникам чи працівникам, а спрямовується на подальший розвиток підприємства;

– неоплачений капітал показує суму заборгованості засновників перед підприємством за внесками до статутного капіталу;

– вилучений капітал відображає обсяг капіталу, який підприємство викупило у своїх учасників (акціонерів) і тимчасово вилучило з обігу.

Управління джерелами фінансування підприємства розглядається як цілеспрямований процес, що охоплює виявлення, раціональне формування та результативне використання власних, залучених і позичених фінансових ресурсів з метою задоволення потреб виробничо-господарської діяльності підприємства та забезпечення його стабільного й позитивного фінансового становища [14].

Системність управління фінансовими ресурсами підприємства зумовлюється наявністю структурованого комплексу управлінських інструментів, кожен з яких виконує специфічну функцію, водночас впливаючи на загальну ефективність фінансової системи підприємства. Такий підхід передбачає взаємозв'язок і взаємозалежність усіх елементів управління, що

дозволяє забезпечити цілісність та узгодженість фінансової політики підприємства.

На основі узагальнення результатів наукових досліджень можна виділити три основні групи інструментів управління джерелами фінансування [15]:

- інструменти управління формуванням джерел фінансування;
- інструменти управління внутрішнім обігом фінансових ресурсів;
- інструменти управління розподілом фінансових ресурсів.

Інструменти управління формуванням джерел фінансування охоплюють механізми, що забезпечують надходження фінансових коштів до підприємства, зокрема:

- управління розподілом прибутку (доходів), зокрема формування фондів розвитку, резервів, дивідендної політики;
- амортизаційна політика як джерело внутрішнього фінансування оновлення основних засобів;
- емісійна політика (випуск акцій, облігацій або інших цінних паперів);
- управління процесом залучення банківських кредитів та інших позикових коштів;
- контроль та регулювання дебіторської заборгованості з метою покращення ліквідності;
- управління фінансовими ризиками, що передбачає виявлення, оцінювання та мінімізацію впливу зовнішніх і внутрішніх загроз на фінансову стабільність.

Інструменти управління внутрішнім обігом фінансових ресурсів спрямовані на оптимізацію використання наявних фінансових ресурсів у межах підприємства:

- фінансовий аналіз і планування як основа для прийняття обґрунтованих управлінських рішень;
- бюджетування як механізм контролю доходів та витрат у розрізі підрозділів і напрямів діяльності;

- оцінка активів для забезпечення об'єктивного фінансового обліку і прийняття інвестиційних рішень;
- інформаційне забезпечення, включаючи бухгалтерську, статистичну та управлінську звітність;
- застосування фінансових нормативів та регламентів для дотримання внутрішніх і зовнішніх стандартів;
- механізми регулювання і стимулювання грошових потоків з метою забезпечення стабільного обігу коштів.

Інструменти управління розподілом фінансових ресурсів охоплює процеси спрямування наявних коштів на конкретні види діяльності:

- фінансування поточної (операційної) діяльності для забезпечення безперебійного функціонування підприємства;
- фінансування інвестиційної діяльності, зокрема капітальних вкладень у розвиток виробничих потужностей;
- надання фінансових ресурсів контрагентам у формі позик або відстрочки платежів;
- здійснення безоплатного або благодійного фінансування відповідно до соціальних чи репутаційних стратегій підприємства;
- тимчасове розміщення вільних фінансових ресурсів у фінансові інструменти (депозити, облігації, акції тощо) для отримання додаткового доходу.

Таким чином, управління джерелами фінансування є багатограним процесом, який включає комплексний підхід до планування, контролю, аналізу та оптимізації джерел і напрямів руху коштів, що зрештою сприяє досягненню фінансової стабільності й сталого розвитку підприємства.

1.2 Методичні підходи до оцінювання процесу управління джерелами фінансування підприємств

Оцінювання процесу управління джерелами фінансування підприємства передбачає проведення вимірювальних дій, що дозволяють визначити кількісні, якісні або комбіновані кількісно-якісні параметри об'єкта оцінювання. Для аналізу процесу управління джерелами фінансування підприємства існує низка методик, узагальнених на рис. 1.2.

Джерела фінансування підприємства відображаються в пасиві балансу.

Аналіз стану управління джерелами фінансування підприємства, як правило, здійснюють в процесі аналізу складу, структури та динаміки зміни капіталу в цілому та в розрізі власного і залученого засобами горизонтального та вертикального фінансового аналізу. Таким чином досліджуються основні тенденції та зміни джерел фінансування в цілому та в розрізі власних і залучених.

Вертикальний аналіз є інструментом фінансового аналізу, який дозволяє дослідити внутрішню структуру балансу підприємства шляхом визначення частки кожної його статті у загальному обсязі пасивів [13]. Цей метод базується на розрахунку відносних величин, коли кожен показник фінансової звітності виражається у відсотках до загальної суми балансу (так званої валюти балансу). Такий підхід дозволяє отримати наочне уявлення про пропорції розміщення та джерел формування коштів підприємства.

Застосування вертикального аналізу є особливо доцільним в умовах інфляції, оскільки використання відносних, а не абсолютних показників, значною мірою нівелює її вплив. Це забезпечує більш об'єктивне порівняння фінансових даних за різні періоди, навіть коли відбувається загальне зростання цін. Крім того, вертикальний аналіз дозволяє оцінити зміну акцентів у фінансовій структурі підприємства, виявити тенденції в управлінні активами, зобов'язаннями та власним капіталом, що є важливим для стратегічного планування та ухвалення управлінських рішень.

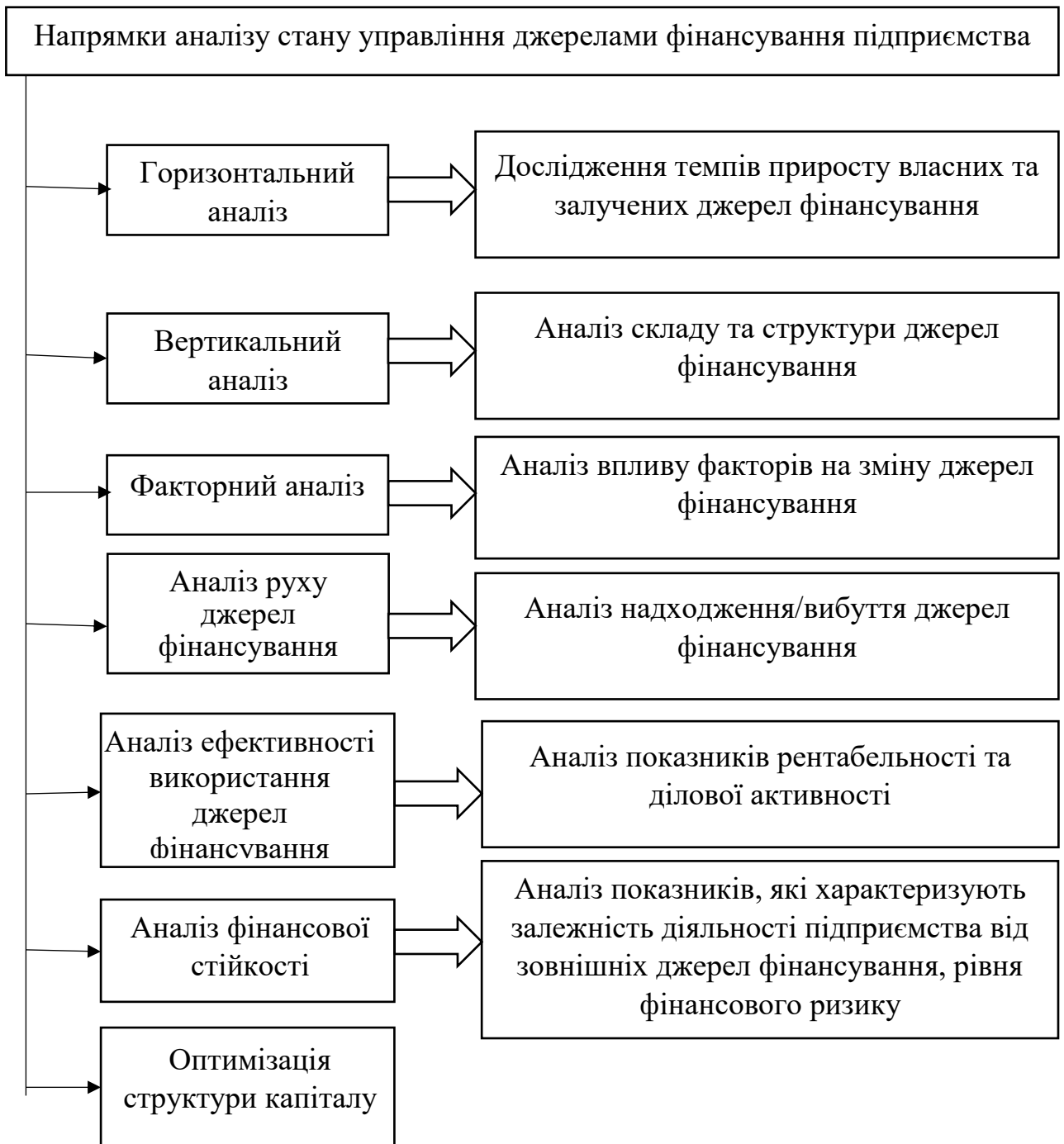

Рисунок 1.2 – Основні методичні підходи до аналізу стану управління джерелами фінансування підприємств

Горизонтальний аналіз фінансової звітності передбачає порівняння абсолютних значень показників за кілька звітних періодів з метою виявлення змін у динаміці. Основна суть методу полягає в тому, щоб простежити, як змінювалися конкретні фінансові статті підприємства (наприклад, виручка, витрати, прибуток, активи тощо) у часі. Для цього обчислюються як абсолютні

прирости (різниця між значеннями за поточний і базовий періоди), так і відносні зміни — темпи зростання або зниження у відсотковому вираженні.

Завдяки горизонтальному аналізу можна виявити ключові тренди в діяльності підприємства, визначити стабільність, зони ризику або потенційні проблеми, які потребують управлінського втручання. Особливо цінним є його використання для виявлення довгострокових тенденцій, оцінки результативності стратегії розвитку чи виявлення наслідків зовнішніх впливів (наприклад, економічних криз або змін законодавства).

На практиці ефективним підходом вважається поєднання горизонтального й вертикального аналізу, що дозволяє комплексно оцінити як структурну побудову фінансової інформації (завдяки вертикальному аналізу), так і її динамічні зміни у часі (за допомогою горизонтального аналізу). Таке поєднання реалізується через побудову узагальнених аналітичних таблиць, які надають всебічне уявлення про фінансовий стан підприємства, його внутрішні пропорції та зміни ключових показників у порівняльному контексті.

На цій стадії аналізу формується інформація про діяльність підприємства, виявляються зміни в складі джерел фінансування, встановлюються взаємозв'язки різних показників.

Для оцінки ефективності використання та управління фінансовим капіталом підприємства доцільно застосовувати поєднання коефіцієнтного та порівняльного аналізу. Аналіз фінансових коефіцієнтів дозволяє кількісно оцінити результативність використання капіталу, тобто визначити, наскільки ефективно підприємство перетворює власні та залучені ресурси на прибуток, забезпечує оборотність активів та підтримує фінансову стабільність.

Коефіцієнти рентабельності, оборотності, фінансової стійкості й інші показники надають змогу глибше дослідити стан управління капіталом та виявити вузькі місця, які можуть потребувати корекції управлінських рішень. Застосування ж порівняльного аналізу, зокрема шляхом зіставлення фінансових коефіцієнтів за кілька звітних періодів, дає змогу оцінити динаміку змін та виявити позитивні або негативні тенденції в управлінні фінансовими

ресурсами.

Особливо ефективним є поєднання цих двох методів, оскільки воно дозволяє не лише оцінити поточний рівень ефективності використання капіталу, але й зрозуміти, як саме змінювались підходи до фінансового управління з часом. Таким чином, підприємство може приймати обґрунтовані стратегічні рішення, орієнтуючись на реальні результати та тенденції, що формуються на основі аналітичних даних.

В процесі аналізу стану управління джерелами фінансування приділяють увагу оцінці рівня фінансової стійкості підприємства з точки зору незалежності від зовнішніх джерел фінансування. Фінансова незалежність від зовнішніх джерел забезпечує безперервний процес фінансово-господарської діяльності, спроможність вільно маневрувати грошовими коштами, оновлювати та розширювати виробництво.

Коефіцієнт автономії характеризує частку власного капіталу в загальній сумі капіталу підприємства й показує, наскільки підприємство фінансово незалежне від зовнішніх джерел фінансування. Показник розраховується за формулою [13]:

$$K_{\text{авт}} = \frac{BK}{K}, \quad (1.1)$$

де BK – величина власного капіталу підприємства;

K – величина усього капіталу, вкладеного в діяльність підприємства.

Коефіцієнт концентрації залученого капіталу характеризує частку залученого капіталу в загальній сумі капіталу підприємства й розраховується за формулою [15]:

$$K_{\text{конц}_{3K}} = \frac{3K}{K}, \quad (1.2)$$

де $3K$ – величина залученого капіталу підприємства;

Коефіцієнт фінансового ризику є одним із ключових показників, що відображає рівень залучення залученого капіталу у структурі капіталу підприємства. Він визначає, яку частку в загальному капіталі займають зобов'язання підприємства перед кредиторами, і вказує на ступінь фінансової залежності від зовнішніх джерел фінансування. Коефіцієнт визначається за формулою [15]:

$$K_{\text{фр}} = \frac{ЗК}{ВК}. \quad (1.3)$$

Коефіцієнт маневрування власного капіталу характеризує спроможність підприємства маневрувати власними коштами, показує частину власного капіталу, яка знаходиться в обігу, та визначається за формулою [13]:

$$K_{\text{манВК}} = \frac{ВК - НА}{ВК}, \quad (1.4)$$

де НА – необоротні активи.

Коефіцієнт покриття активів власним оборотним капіталом відображає здатність підприємства фінансувати активи за рахунок власного оборотного капіталу та розраховується як відношення суми власних оборотних коштів до всієї сукупності оборотних коштів [13]:

$$K_{\text{П}^{\text{А}}_{\text{ВК}}} = \frac{ВК}{ОА}, \quad (1.5)$$

де ОА – оборотні активи підприємства.

В процесі аналізу стану управління джерелами фінансування важливо оцінити ефективність їх використання за допомогою показників рентабельності.

Коефіцієнт рентабельності капіталу відображає ефективність використання всього капіталу підприємства (як власного, так і залученого) для генерації прибутку і визначається за формулою [13]:

$$P_K = \frac{\text{ЧП}}{K} \times 100\%. \quad (1.6)$$

Коефіцієнт рентабельності власного капіталу характеризує ефективність використання власного капіталу для формування необхідного прибутку і визначається за формулою [13]:

$$P_{BK} = \frac{\text{ЧП}}{BK} \times 100\%. \quad (1.7)$$

Коефіцієнт рентабельності залученого капіталу характеризує ефективність використання залученого капіталу для формування необхідного прибутку і визначається за формулою [13]:

$$P_{ЗК} = \frac{\text{ЧП}}{ЗК} \times 100\%. \quad (1.8)$$

Досить важливим завданням є оптимізація структури капіталу суб'єкта господарювання.

Таким чином, аналіз стану управління джерелами фінансування включає в себе загальний аналіз капіталу, аналіз фінансової стійкості підприємства, аналіз ефективності його використання, факторний аналіз, оптимізацію структури капіталу.

Висновки до розділу 1

Узагальнення існуючих підходів показало, що управління джерелами фінансування є багатогранним процесом, який включає комплексний підхід до планування, контролю, аналізу та оптимізації джерел і напрямів руху коштів, що зрештою сприяє досягненню фінансової стабільності й сталого розвитку підприємства.

На сьогодні існує значна кількість підходів до оцінки стану управління джерелами фінансування підприємства, зокрема загальний аналіз капіталу, аналіз фінансової стійкості підприємства, аналіз ефективності його використання, факторний аналіз, оптимізацію структури капіталу.

Оцінка стану управління джерел фінансування ТОВ «Агрона Фрут Україна» здійснюватиметься на основі аналізу складу, структури та динаміки зміни джерел фінансування, за показниками фінансової стійкості та рентабельності.

Матеріали цього розділу опубліковано в працях [1-2], зазначених в списку використаної літератури.

2 АНАЛІЗ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ ДЖЕРЕЛАМИ ФІНАНСУВАННЯ ТОВ «АГРАНА ФРУТ УКРАЇНА»

2.1 Загальна характеристика підприємства

Товариство з обмеженою відповідальністю «Агрона Фрут Україна» спеціалізується на переробці фруктів, ягід. Діяльність ТОВ «Агрона Фрут Україна» передбачає повний виробничий цикл робіт: від вирощування і заготовки сировини до переробки і випуску готової продукції.

ТОВ «Агрона Фрут Україна» знаходиться за адресою м. Вінниця, вул. Сергія Зулінського 32.

На сьогодні ТОВ «Агрона Фрут Україна» має три фруктові господарства [16]:

- завод AGRANA Fruit у місті Вінниця - виробництво фруктових наповнювачів;
- завод Austria Juice GmbH - виробництво концентрованих фруктових соків
- промислова зона з вирощування фруктів та ягід

ТОВ «Агрона Фрут Україна» розпочало діяльність у 1997 році з утворення «Поділля ОБСТ» і займалось виробництвом концентрату яблучного соку. У 1998 році ТОВ «Агрона Фрут Україна» придбало територію, на якій розмістився сучасний об'єкт підприємства, встановило виробничу лінію ASK, що дозволило збільшити виробничі потужності з виробництва концентрованого яблучного соку. У 1999 році ТОВ «Агрона Фрут Україна» розширило діяльність до переробки ягід.

В 2000 році ТОВ «Агрона Фрут Україна» запустило лінію глибокої заморозки, збільшилися обсяги виробництва концентратів, розпочато формування власної сировинної бази.

Починаючи з 2002 року, ТОВ «Агрона Фрут Україна» впроваджувало перший пастеризатор, розпочало виробництво фруктових наповнювачів. У

2003 році запущено лінії контролю сортування плодів та асептичної обробки плодів, збільшено виробничі потужності лабораторій.

У 2004 році введено лінію виробництва пюре, установку охолодження концентрату та артезіанську свердловину. Складські площі підприємства збільшились до 2000 тонн продукції. У 2005 році виробничі потужності підприємства зросли до 1200 тонн сировини на добу. Була введена установка Tegra для очищення, калібрування та сортування фруктів та ягід.

У 2006 році структура компанії була перетворена, і вона отримала нову назву - ТОВ «Агрона Фрут Україна». У 2009 році введена в дію нова лабораторія, виробництво було сертифіковане за стандартом ISO.

В 2014р. ТОВ «Агрона Фрут Україна» відмовилась від продажів на росію та переорієнтувала експорт на інші країни.

В 2018р. відбувся запуск лінії по виробництву карамелей та шоколадів та запущено додатковий морозильник на 2000т

В 2020 р. підприємством здійснено перехід на систему SAP. розширена лінійка продуктів для Horeca та Food service

ТОВ «Агрона Фрут Україна» є складовою частиною групи компаній концерну «AGRANA Group», який є відомою у центральній та Східній Європі компанією в галузі переробки, особливо у виробництві спеціалізованих продуктів з крохмалю.

Фруктовий сегмент AGRANA переробляє фруктову та іншу сільськогосподарську сировину у високоякісні продукти для клієнтів у всьому світі: фруктові наповнювачі (AGRANA Fruit S.A.S.), та концентровані фруктові соки (AUSTRIA JUICE GmbH).

Предметом діяльності ТОВ «Агрона Фрут Україна» є [16]:

- виробництво концентрованих соків;
- виробництво натуральних соків;

-виробництво фруктових наповнювачів, які у подальшому використовуються як напівфабрикати на підприємствах молочної промисловості та суміжних із нею галузях;

- закупка сільськогосподарської продукції в населення для подальшої переробки;

- посередницька діяльність;

- експортно-імпортні операції та інша зовнішньоекономічна діяльність.

Основними конкурентами ТОВ «Агрона Фрут Україна» в Україні з заморожування ягід є: ТОВ «Роздольне», ТОВ «Сіріус - Агро», ТОВ Тернопільський завод швидкозаморожених продуктів ТМ «Сім-сім», MogoZ, ПАТ «Житомирський маслозавод» ТМ «Рудь» ТМ «Шеф-Кухар» ТМ «Хуторок», ТОВ «ЄвроДніпро» ТМ «Дарус», ПрАТ «Фрутіка», ТОВ «Ольвіта», ТОВ «Арті» ТМ АРТИКА, ТМ АЖУР, ВАТ ЛеополісАгро, ТОВ «Українська Ягода», ТВ Fruit, Sanata-L LTD.

Вищим органом управління згідно зі Статутом товариства є Загальні збори учасників. Виконавчим органом управління є дирекція, яку очолює генеральний директор та Наглядова рада.

Отже, ТОВ «Агрона Фрукт Україна» - це сучасне підприємством, яке спеціалізується на переробленні фруктів, ягід. ТОВ «Агрона Фрут Україна» є складовою частиною групи компаній концерну «AGRANA Group», відомого у центральній та Східній Європі в галузі переробки.

2.2 Аналіз фінансово-економічної діяльності ТОВ «Агрона Фрут Україна» за 2022-2023 рр.

ТОВ «Агрона Фрут Україна» здійснює фінансово-економічну діяльність згідно з чинним законодавства України. ТОВ «Агрона Фрут Україна» веде фінансову звітність відповідно до вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку.

Проаналізуємо фінансово-економічну діяльність ТОВ «Агрона Фрут Україна» за 2022-2023 рр. Першочергово проаналізуємо абсолютні показники фінансового стану підприємства, зокрема склад майна та фінансові

результати, використовуючи фінансову звітність підприємства, наведену в додатку Б.

Таблиця 2.1 – Аналіз показників, які характеризують склад майна та фінансові результати ТОВ «Агрона Фрут Україна» за 2022-2023 рр.

Показник	2022р.	2023р.	Абсолютна	Темп приросту, %
Загальна вартість майна, тис. грн.	1055231,00	1073726,00	18495,00	1,75
Оборотні активи, тис. грн.	817012,50	843859,00	26846,50	3,29
Необоротні активи, тис. грн.	238218,50	229867,00	-8351,50	-3,51
Чистий дохід, тис. грн.	1219996,00	1218948,00	-1048,00	-0,09
Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	970327,00	906234,00	-64093,00	-6,61
Валовий прибуток, тис. грн.	249669,00	312714,00	63045,00	25,25
Фінансовий результат від операційної діяльності, тис. грн.	90416,00	153968,00	63552,00	70,29
Фінансовий результат до оподаткування, тис. грн.	93935,00	145963,00	52028,00	55,39
Чистий прибуток, тис. грн.	76495,00	119487,00	42992,00	56,20

З таблиці 2.1, в якій наведено абсолютні показники майнового стану ТОВ «Агрона Фрут Україна», видно, що на ТОВ «Агрона Фрут Україна» спостерігається покращення майнового стану.

В 2023 р. на ТОВ «Агрона Фрут Україна» відбулось зростання вартості майна на 1,75% порівняно із 2022р. В 2023р. вартість майна ТОВ «Агрона Фрут Україна» склала 1073726 тис. грн.

Зростання вартості майна спричинило зміни й у складі майна ТОВ «Агрона Фрут Україна». З рис. 2.1 видно, що оборотні активи перевищують необоротні активи. В 2023 р. вартість оборотних активів ТОВ «Агрона Фрут Україна» становила 843859 тис. грн, що на 3,29% більше порівняно із 2022 р. Зростання вартості оборотних активів ТОВ «Агрона Фрут Україна» відбулось

за рахунок зростання грошових коштів та їх еквівалентів та дебіторської заборгованості.

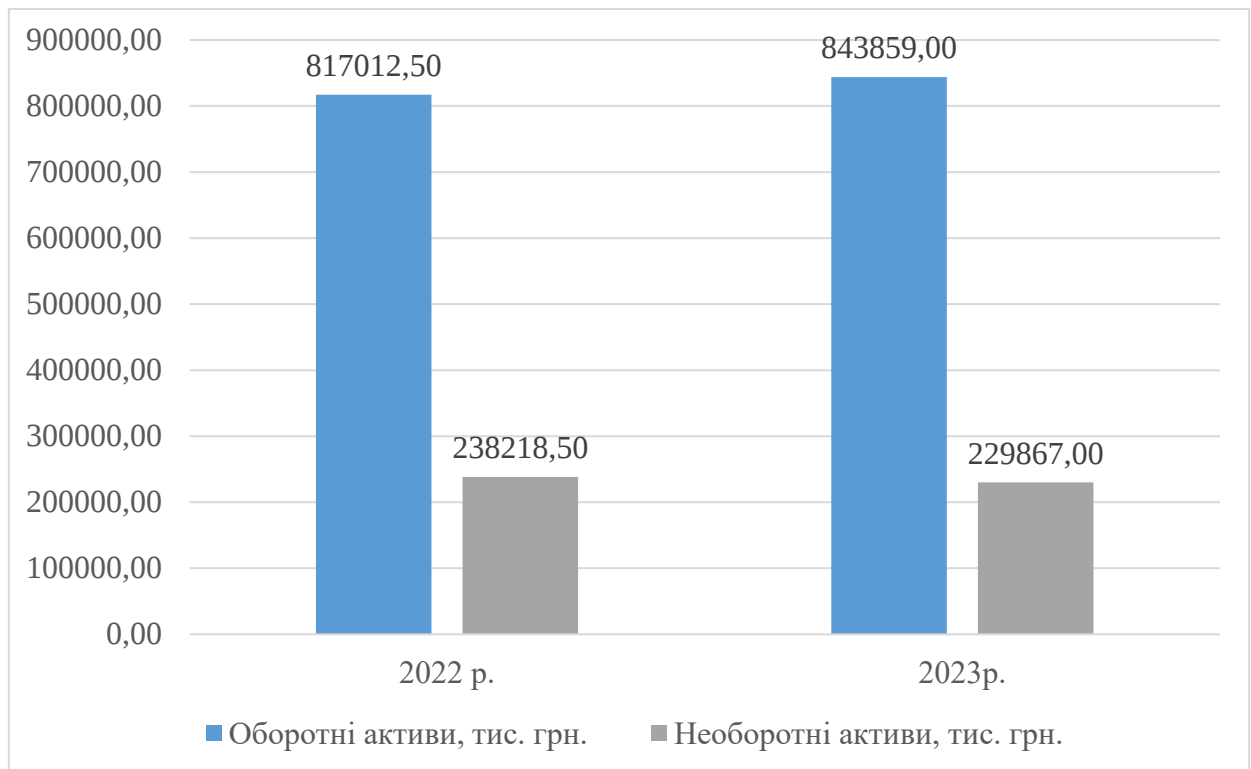

Рисунок 2.1 – Динаміка складу майна ТОВ «Агрона фрукт Україна» за 2022-2023рр

Вартість необоротних активів ТОВ «Агрона Фрукт Україна» в 2023р. склала 229867 тис. грн. та мала динаміку зменшення. Зменшення вартості необоротних активів ТОВ «Агрона Фрукт Україна» відбулось за рахунок зменшення вартості незавершених капітальних інвестицій та основних засобів.

Отже, ТОВ «Агрона Фрукт Україна» варто інтенсивніше оновлювати основні засоби.

Проаналізуємо динаміку фінансових результатів ТОВ «Агрона Фрукт Україна». З рис. 2.2 видно, що в 2023р. порівняно із 2022 р. відбулось покращення показників, які характеризують фінансових результатів.

Валовий прибуток ТОВ «Агрона Фрукт Україна» в 2023р. зріс на 25,25% порівняно із 2022р. та склав 312714 тис. грн.

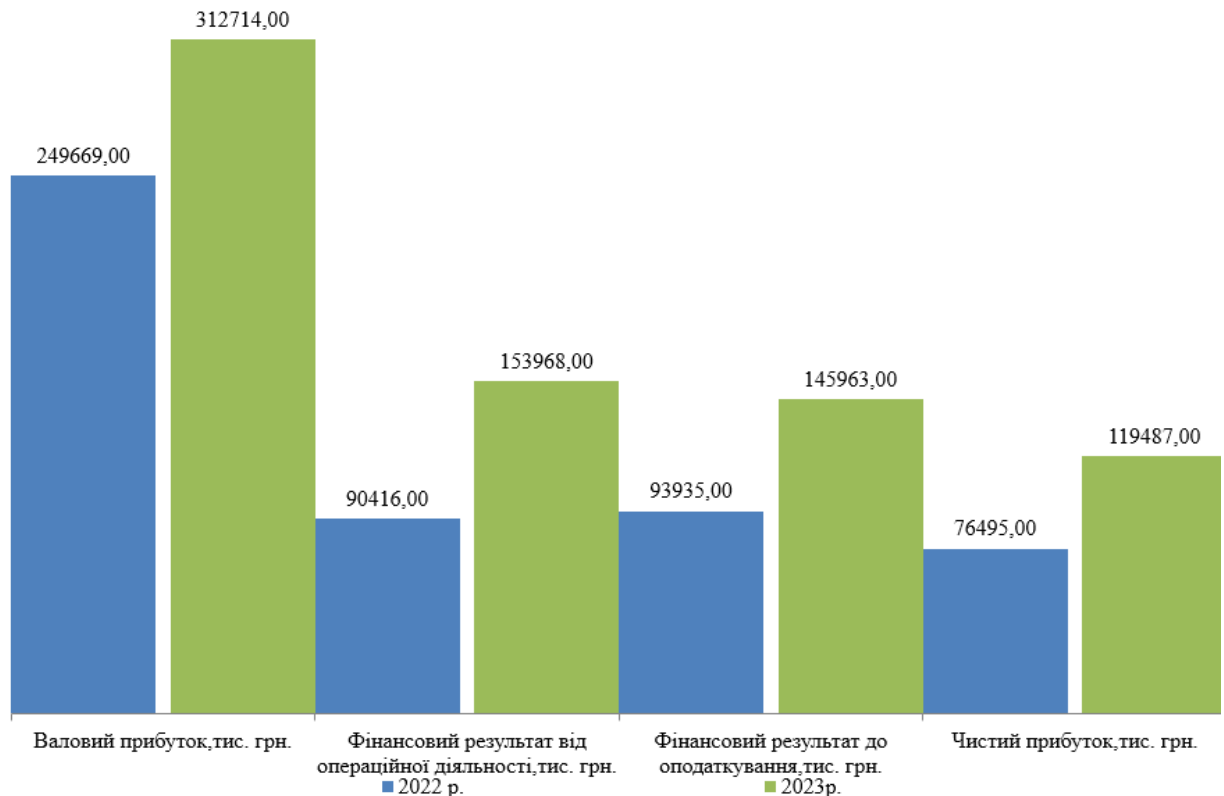

Рисунок 2.2 – Динаміка фінансових результатів ТОВ «Агрона Фрукт Україна» за 2022-2023рр

Зростання валового прибутку ТОВ «Агрона Фрукт Україна» зумовлене тим, що незважаючи на незначне скорочення чистого доходу підприємства зменшувався значно швидшими темпами порівняно із зменшенням собівартості. Чистий дохід ТОВ «Агрона Фрукт Україна» в 2023 р. склав 1218948 тис. грн., що на 0,09% менше порівняно із 2022 р.

Разом з тим, відбулось суттєве скорочення собівартості реалізованої продукції, яка в 2023р. зменшилась на 6,61% порівняно із 2022 р.

В результаті зниження ефективності управління доходами та витратами ТОВ «Агрона Фрукт Україна», перевищенням темпів зростання інших операційних витрат над іншими операційними доходами та зниженням валового прибутку спостерігається зростання фінансового результату від операційної діяльності. В 2023 р. фінансовим результатом від операційної

діяльності став прибуток в розмірі 153968 тис. грн., що на 70,29% більше порівняно із 2022 р.

Кінцевим результатом господарської діяльності ТОВ «Агрона Фрут Україна» в 2023р. став чистий прибуток в розмірі 6190,6 тис. грн, що на 56,2% більше порівняно із 2022р.

Отже, ТОВ «Агрона Фрут Україна» варто підтримувати відповідний темп покращення фінансових результатів та вжити заходів щодо зростання чистого доходу.

Проведемо аналіз рівня ліквідності ТОВ «Агрона Фрут Україна» на основі даних таблиці 2.2.

Таблиця 2.2 – Аналіз показників, які характеризують рівень ліквідності ТОВ «Агрона Фрут Україна» за 2022-2023 рр.

Показник	2022р.	2023р.	Абсолютна	Темп приросту, %
Коефіцієнт покриття	3,28	4,88	1,60	48,90
Коефіцієнт швидкої ліквідності	1,80	3,03	1,23	68,28
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,25	0,74	0,49	197,90

Отже, як видно з таблиці 2.2 та рис. 2.3, на ТОВ «Агрона Фрут Україна» можна спостерігати позитивну динаміку зростання рівня ліквідності. Коефіцієнт покриття ТОВ «Агрона Фрут Україна» в 2023р. склав 4,88, тобто на кожну грошову одиницю поточних зобов'язань підприємство мало 4,88 грошових одиниць оборотних активів. Значення коефіцієнта покриття ТОВ «Агрона Фрут Україна» в 2023р. зросло на 38,9% порівняно із 2022 р.

Коефіцієнт швидкої ліквідності ТОВ «Агрона Фрут Україна» в 2023 р. склав 3,03, тобто на кожну грошову одиницю поточних зобов'язань підприємство мало 3,03 грошових одиниць коштів у розрахунках, що на 68,28% більше порівняно із 2022 р

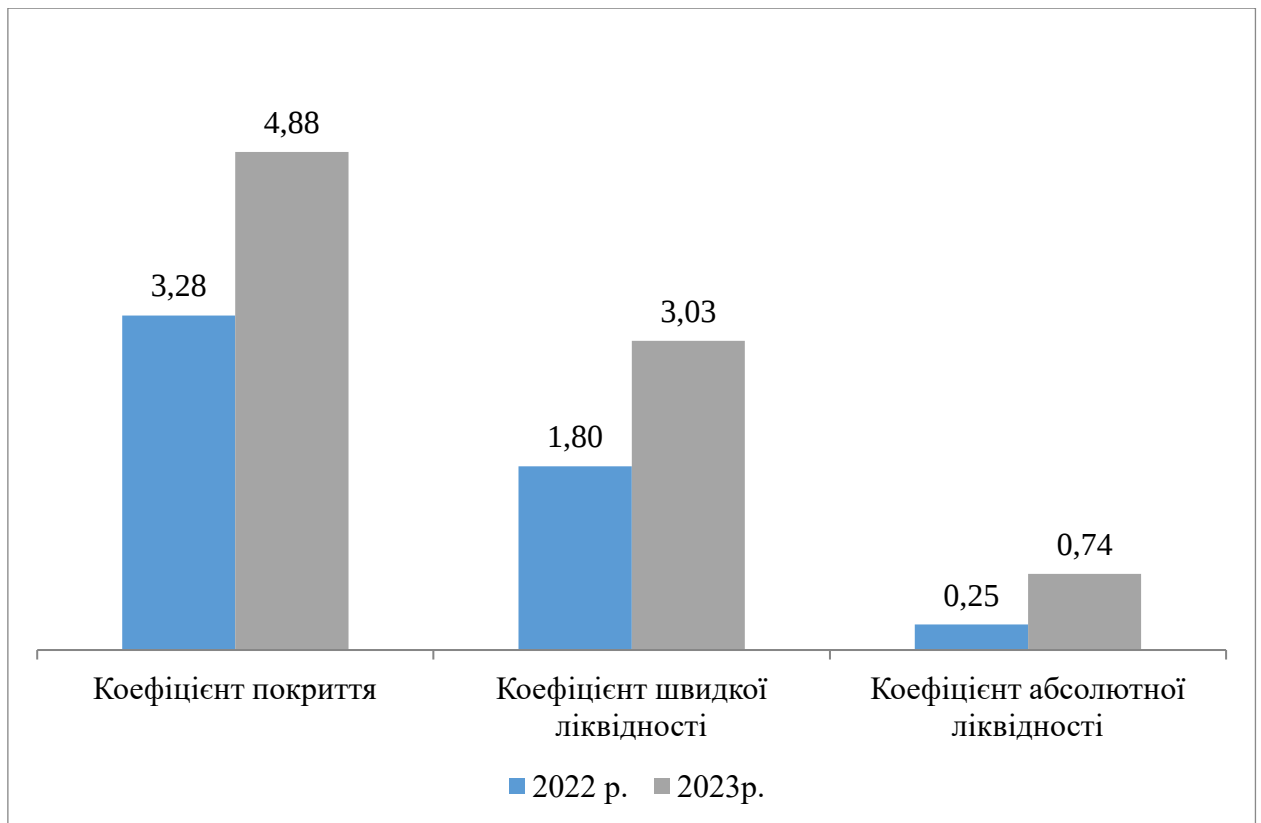

Рисунок 2.3 – Динаміка показників ліквідності ТОВ «Агрона Фрукт Україна» за 2022-2023рр

Коефіцієнт абсолютної ліквідності с ТОВ «Агрона Фрукт Україна» в 2023 р. склав 0,74, тобто на кожну грошову одиницю поточних зобов'язань підприємство мало 0,74 одиниць грошових коштів та їх еквівалентів. В 2023р. значення показника зросло на 197,90% порівняно із 2022р. Таким чином, ТОВ «Агрона Фрукт Україна» є ліквідним підприємством, на якому усі показники ліквідності відповідають нормативним значенням та мають позитивну динаміку зростання.

Оцінимо ефективність діяльності ТОВ «Агрона Фрукт Україна» за 2022-2023 рр. за рівнем рентабельності та ділової активності. З таблиці 2.3 видно, що за показниками, які характеризують ділову активність, ефективність діяльності ТОВ «Агрона Фрукт Україна» в 2023 р. порівняно із 2022р. зменшилась. Це спричинено зменшенням показників оборотності та зростанням тривалості обороту.

Таблиця 2.3 – Аналіз показників, які характеризують ефективність ТОВ «Агрона Фрут Україна» за 2022-2023 рр.

Показник	2022р.	2023р.	Абсолютна	Темп приросту, %
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	1,49	1,44	-0,05	-3,26
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	3,17	3,11	-0,06	-2,03
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	4,79	6,85	2,06	43,08
Тривалість обороту дебіторської заборгованості, днів	113,53	115,88	2,35	2,07
Тривалість обороту кредиторської заборгованості, днів	75,20	52,56	-22,64	-30,11
Коефіцієнт рентабельності продажу, %	6,27	9,80	3,53	56,34
Коефіцієнт рентабельності операційної діяльності, %	7,98	14,31	6,32	79,21
Коефіцієнт рентабельності господарської діяльності, %	6,74	11,02	4,28	63,60

В 2023р. коефіцієнт оборотності оборотних активів ТОВ «Агрона Фрут Україна» склав 1,44 обороти, тобто з кожної гривні, вкладеної в активи, ТОВ «Агрона Фрут Україна» отримувало 1,44 грн. чистого доходу, що на 3,26% менше порівняно із 2022р.

Разом з тим, ТОВ «Агрона Фрут Україна» варто зосередитись на підвищенні ефективності управління заборгованістю, оскільки коефіцієнти оборотності дебіторської та кредиторської заборгованостей мають суттєві розбіжності. Зокрема, значення коефіцієнта оборотності дебіторської заборгованості нижчі за значення коефіцієнта оборотності кредиторської заборгованості. В 2023р. коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості

ТОВ «Агрона Фрут Україна» становив 3,11 оборотів, що на 2,03% менше порівняно із 2022р.

Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості ТОВ «Агрона Фрут Україна» в 2023р. становив 6,85 оборотів, що на 43,08% більше порівняно із 2021р.

На ТОВ «Агрона Фрут Україна» спостерігається і значна різниця у тривалості погашення дебіторської та кредиторської заборгованостей, як видно з рис. 2.4. Якщо дебіторська заборгованість в 2023р. в середньому погашалась протягом 115,88 днів, то кредиторська заборгованість погашалась протягом 52,65 днів. Отже, тривалість погашення дебіторської заборгованості ТОВ «Агрона Фрут Україна» значно перевищує тривалість погашення кредиторської заборгованості.

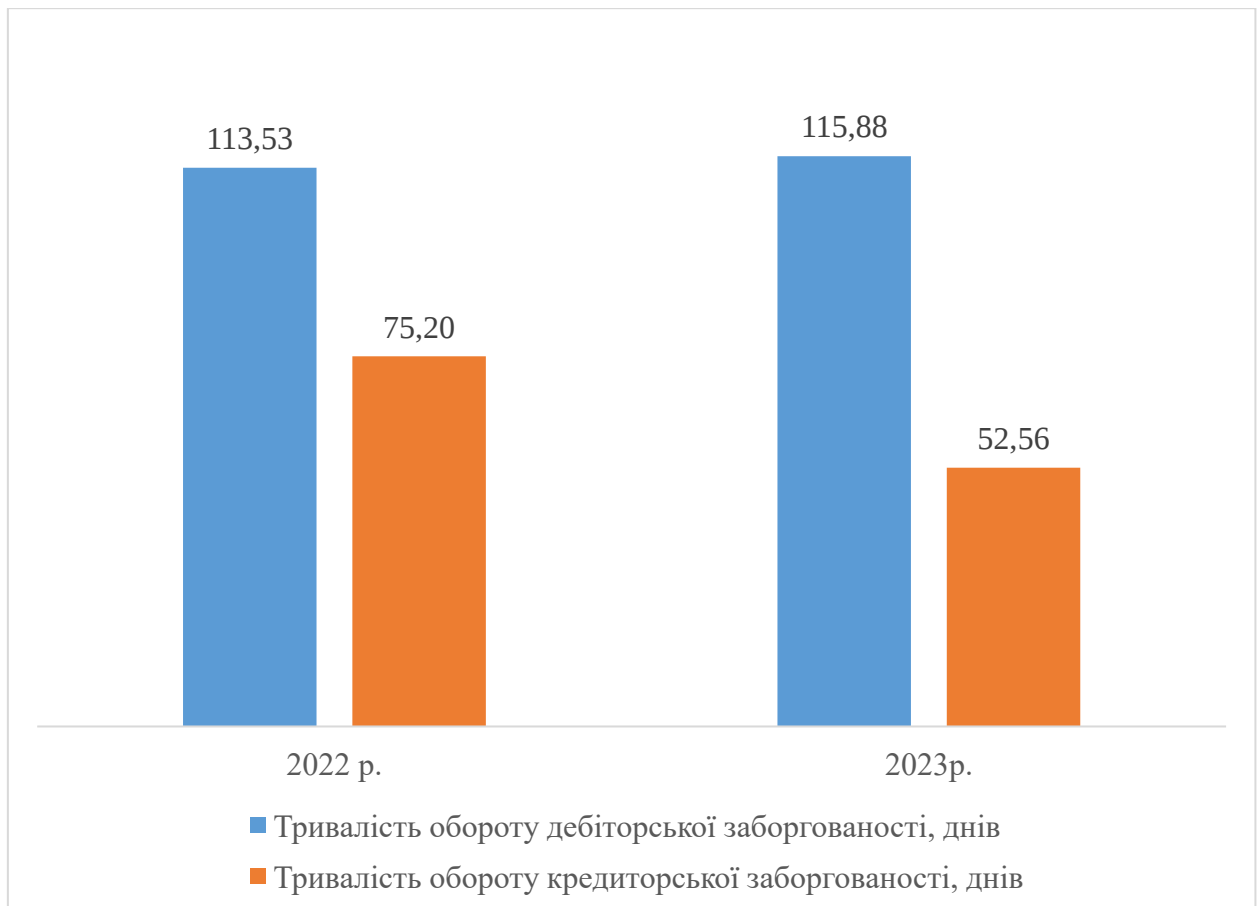

Рисунок 2.4 – Динаміка тривалості обороту дебіторської та кредиторської заборгованостей ТОВ «Агрона Фрукт Україна» за 2022-2023рр

Разом з тим, за показниками, які характеризують рентабельність, як видно з рис. 2.5, діяльність ТОВ «Агрона Фрут Україна» є ефективною.

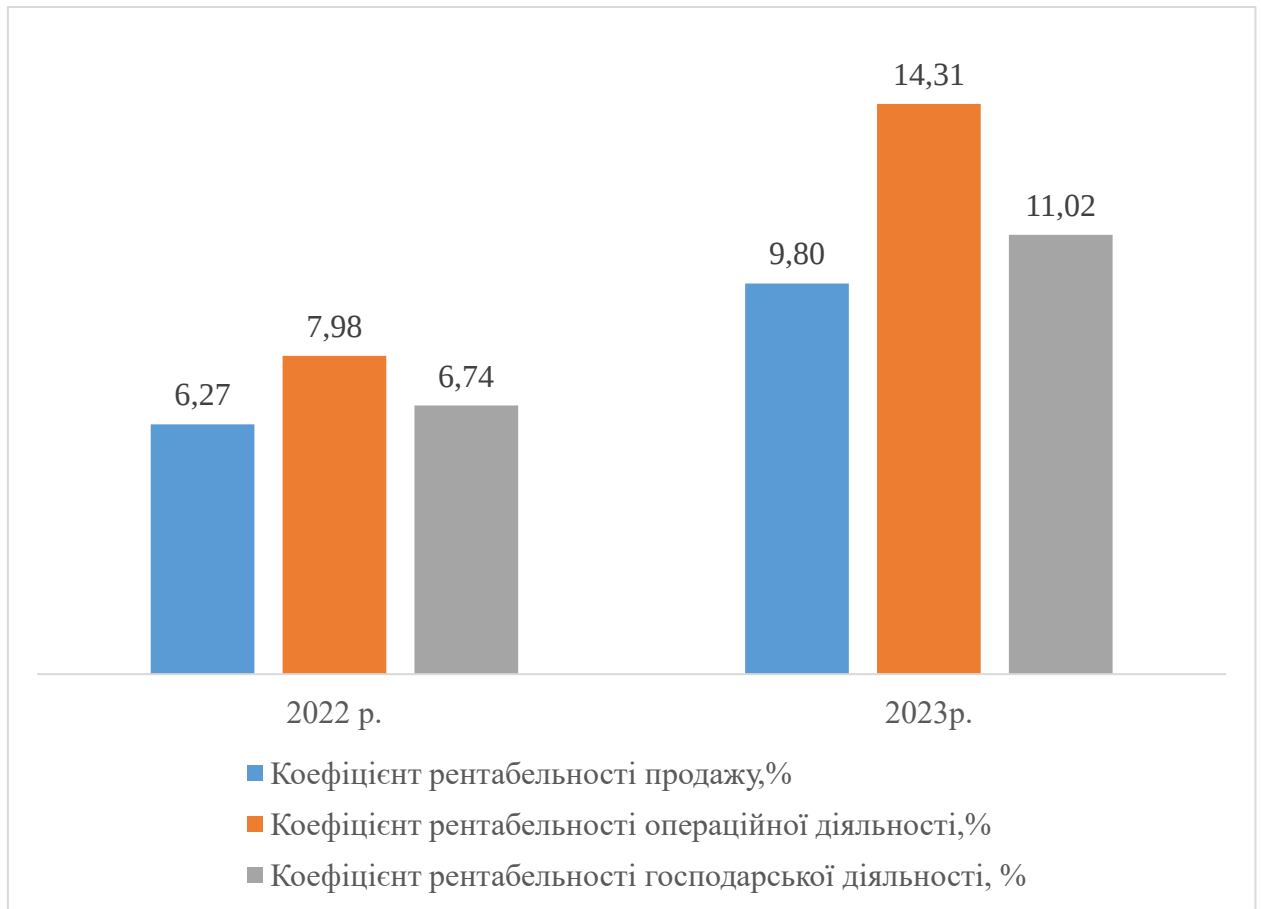

Рисунок 2.5 – Динаміка показників рентабельності ТОВ «Агрона Фрукт Україна» за 2022-2023рр

Коефіцієнт рентабельності продажу ТОВ «Агрона фрукт Україна» в 2023 р. склав 9,8%, тобто з кожної гривні чистого доходу ТОВ «Агрона фрукт Україна» отримувало 9,8 коп. чистого прибутку, що на 56,34% більше порівняно із 2022р.

В 2023р. коефіцієнт рентабельності операційної діяльності ТОВ «Агрона фрукт Україна» склав 14,31%, тобто з кожної гривні операційних витрат ТОВ «Агрона Фрут Україна» отримувало 14,31 коп. прибутку від операційної діяльності, що на 79,21% більше порівняно із 2022р.

Коефіцієнт рентабельності господарської діяльності ТОВ «Агрона Фрут Україна» склав 11,02% в 2023р. тобто з кожної гривні усіх витрат від

господарської діяльності ТОВ «Агрона Фрут Україна» отримувало 11,02 коп. прибутку від господарської діяльності, що на 63,6% більше порівняно із 2022р.

Таким чином, оцінка фінансово-економічного стану в ТОВ «Агрона Фрут Україна» показала, що на підприємстві протягом 2022-2023рр. спостерігається зростання вартості майна в частині оборотних активів, підприємство є ліквідним. ТОВ «Агрона Фрут Україна» варто підтримувати відповідний темп покращення фінансових результатів та вжити заходів щодо зростання чистого доходу. ТОВ «Агрона Фрут Україна» є рентабельним, проте варто вжити заходів щодо покращення стану управління заборгованістю.

2.3 Оцінка стану управління джерелами фінансування ТОВ «Агрона Фрут Україна» за 2022-2023 рр.

Проаналізуємо стан управління джерелами фінансування ТОВ «Агрона Фрут Україна», використовуючи методику, запропоновану у першому розділі роботи.

З цієї метою в першу чергу проведемо аналіз складу, структури та динаміки зміни джерел фінансування підприємства, використовуючи методи вертикального та горизонтального аналізу. Оскільки джерела фінансування знаходяться в пасиві балансу та є моментними показниками, аналіз показників, які характеризують склад, структуру та динаміку зміни джерел фінансування ТОВ «Агрона Фрут Україна» за 2022-2023 рр. будемо проводити станом на початок 2022-2023 рр. та на кінець 2023р.

З таблиці 2.4 видно, що в цілому станом на кінець 2023 р. спостерігається зростання джерел фінансування ТОВ «Агрона Фрут Україна». На кінець 2023р. загальна вартість джерел фінансування становила 1124652 тис. грн, що на 3,4% більше порівняно із початком 2022 р. та на 9,96% більше порівняно із початком 2023р.

Таблиця 2.4 – Аналіз показників, які характеризують склад, структуру та динаміку зміни джерел фінансування ТОВ «Агрона Фрут Україна» за 2022-2023 рр.

Показник	початок 2022 р.		початок 2023 р.		кінець 2023 р.		Зміна значень кінця 2023р. порівняно із початком 2022р.			Зміна значень кінця 2023р. порівняно із початком 2023р.		
	тис. Грн	питома вага, %	тис. Грн	питома вага, %	тис. Грн	питома вага, %	Абсолютна	Темп приросту, %	Зміна питомої ваги, %	Абсолютна	Темп приросту, %	Зміна питомої ваги, %
Капітал	1087662	100,00	1022800	100,00	1124652	100,00	36990	3,40	0,00	101852	9,96	0,00
Власний капітал	765479	70,38	835550	81,69	955020	84,92	189541	24,76	14,54	119470	14,30	3,22
в тому числі												
Зареєстрований капітал	134644	12,38	134644	13,16	134644	11,97	0	0,00	-0,41	0,00	0,00	-1,19
Нерозподілений прибуток	630835	58,00	700906	68,53	820376	72,94	189541	30,05	14,95	119470	17,05	4,42
Довгострокові зобов'язання та забезпечення	5445	0,50	5388	0,53	5624	0,50	179	3,29	0,00	236	4,38	-0,03
в тому числі Довгострокові забезпечення	5445	0,50	5388	0,53	5624	0,50	179	3,29	0,00	236	4,38	-0,03
Поточні зобов'язання	316738	29,12	181862	17,78	164008	14,58	-152730	-48,22	-14,54	-17854	-9,82	-3,20
в тому числі												
Поточна заборгованість за товари, роботи та послуги	137855	12,67	49961	4,88	73307	6,52	-64548	-46,82	-6,16	23346	46,73	1,63
Поточна заборгованість за розрахунками з бюджетом	8781	0,81	7451	0,73	7704	0,69	-1077	-12,27	-0,12	253,00	3,40	-0,04
Поточна заборгованість за розрахунками зі страхування	1736	0,16	1590	0,16	1633	0,15	-103	-5,93	-0,01	43,00	2,70	-0,01
Поточна заборгованість за розрахунками з оплати праці	5437	0,50	5191	0,51	5444	0,48	7	0,13	-0,02	253,00	4,87	-0,02
Поточна заборгованість за одержаними авансами	137	0,01	56223	5,50	1727	0,15	1590	1160,58	0,14	-54496	-96,93	-5,34
Поточна заборгованість із внутрішніх розрахунків	139152	12,79	38950	3,81	47696	4,24	-91456	-65,72	-8,55	8746,00	22,45	0,43
Поточні забезпечення	22860	2,10	21296	2,08	25749	2,29	2889	12,64	0,19	4453,00	20,91	0,21
Інші поточні зобов'язання	780	0,07	1200	0,12	748	0,07	-32	-4,10	-0,01	-452,00	-37,67	-0,05

Джерела фінансування ТОВ «Агрона Фрут Україна», як видно з рис. 2.6, складались із власних, довгострокових та поточних зобов'язань. При цьому, станом на кінець 2023 р. спостерігається зростання частки власних джерел фінансування за зменшення частки залучених джерел. Варто зазначити, що частка довгострокових зобов'язань є незначною в загальній структурі джерел фінансування.

Досить позитивною динамікою є те, що протягом досліджуваного періоду на ТОВ «Агрона Фрут Україна» частка власних джерел фінансування є домінуючою та більшою за 50% усіх джерел фінансування.

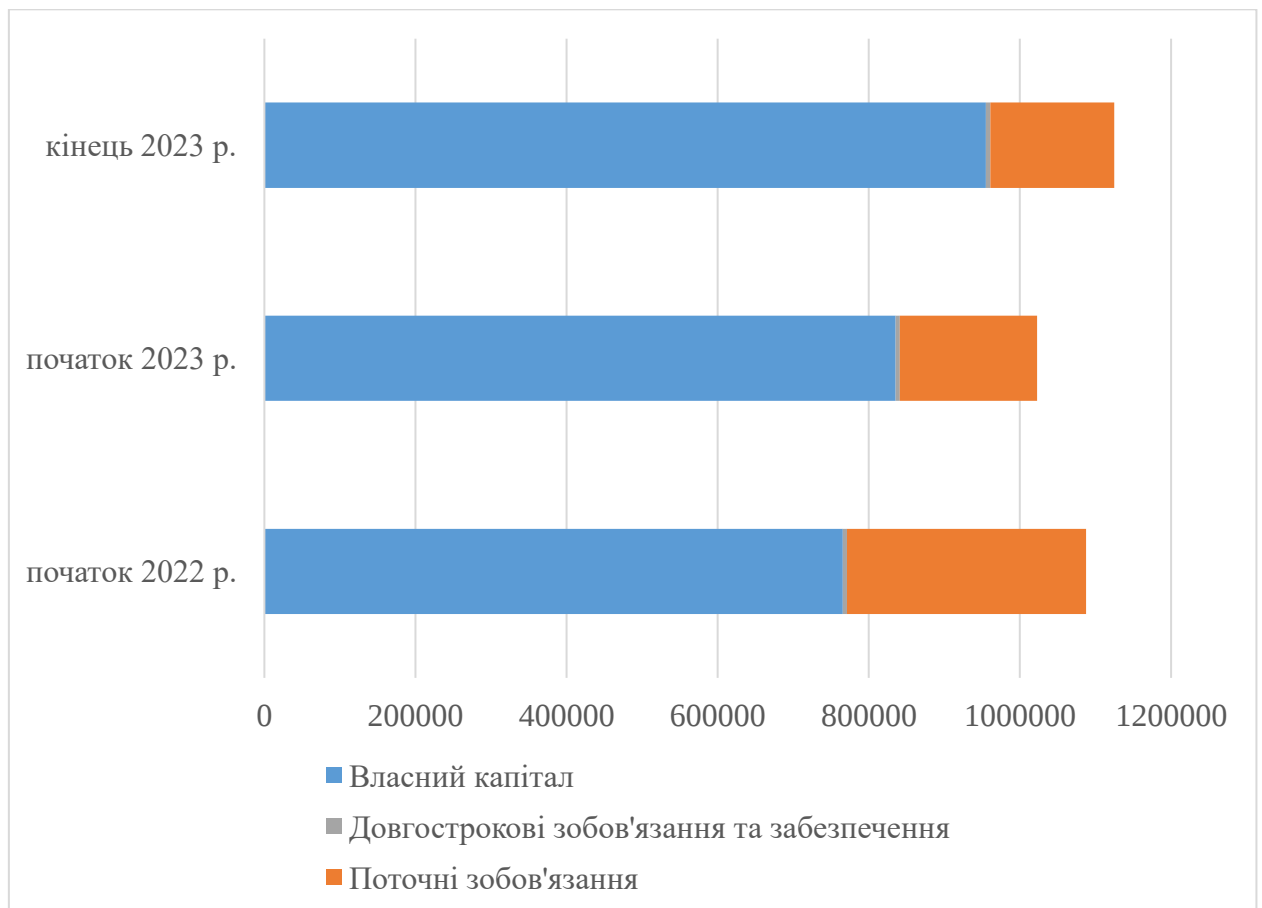

Рисунок 2.6 – Динаміка джерел фінансування ТОВ «Агрона Фрут Україна» за 2022-2023рр

Проаналізуємо більш детально власні джерела фінансування. На кінець 2023 р. власний капітал ТОВ «Агрона Фрут Україна» складав 955020 тис. грн, що

становило 84,92% усіх джерел фінансування підприємства. Вартість власного капіталу ТОВ «Агрона Фрут Україна» на кінець 2023р. зросла на 24,76% порівняно із початком 2022р. та зросла на 14,3% порівняно із початком 2023р., що є досить позитивним. Власні джерела фінансування ТОВ «Агрона Фрут Україна» в 2022-2023 рр. склались із зареєстрованого капіталу та нерозподіленого прибутку. З рис. 2.7 видно, що величина зареєстрованого капіталу протягом 2022-2023 рр. залишалась незмінною та складала 13644 тис. грн. В питомій вазі усіх джерел фінансування ця складова на початок 2022р. складала 12,38%, на початок 2023р. – зросла до 13,16%, а на кінець 2023р. – зменшилась до 11,97% усіх джерел фінансування ТОВ «Агрона Фрут Україна».

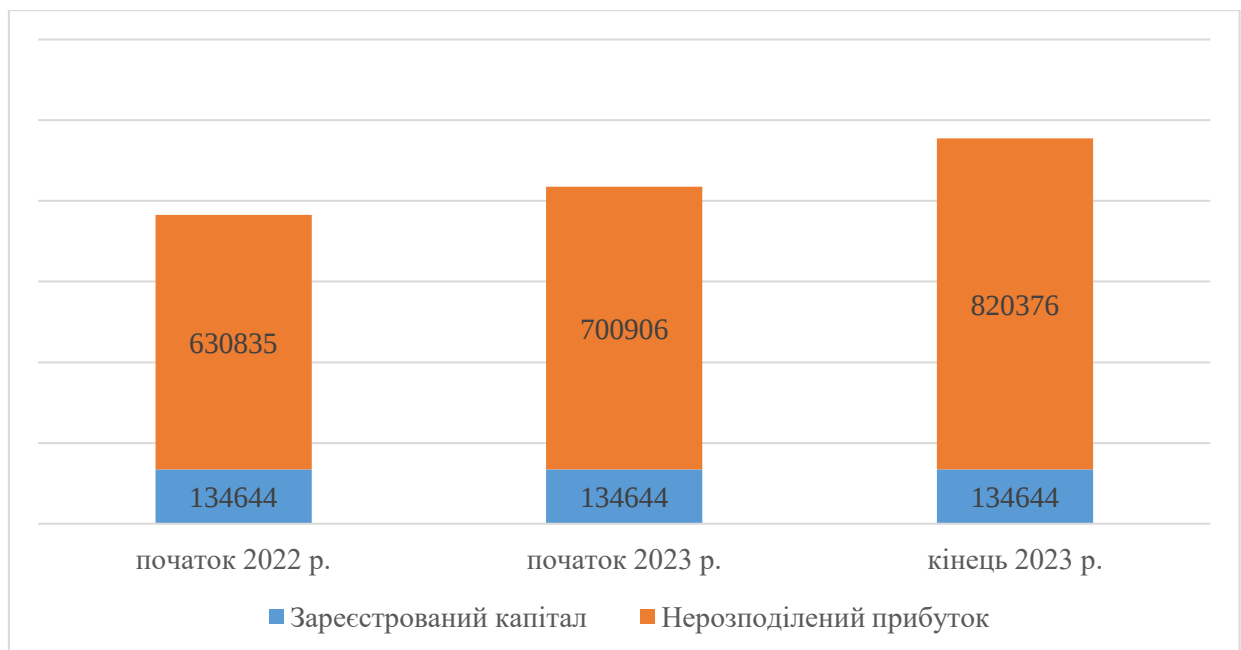

Рисунок 2.7 – Динаміка власних джерел фінансування ТОВ «Агрона Фрут Україна» за 2022-2023рр

Нерозподілений прибуток ТОВ «Агрона Фрут Україна» мав динаміку зростання. Станом на кінець 2023р. величина нерозподіленого прибутку становила 820376 тис. грн, що на 30,05% більше порівняно із початком 2022р. та на 17,05% більше порівняно із початком 2023р. Досить високою є питома

вага нерозподіленого прибутку в загальній величині джерел фінансування ТОВ «Агрона Фрут Україна». На кінець 2023р. нерозподілений прибуток складав 72,94% усіх джерел фінансування ТОВ «Агрона Фрут Україна», що на 14,95% більше порівняно із початком 2022р. та на 4,42% більше порівняно із початком 2023р.

Динаміка залучених джерел фінансування ТОВ «Агрона Фрут Україна» за 2022-2023рр наведена на рис. 2.8.

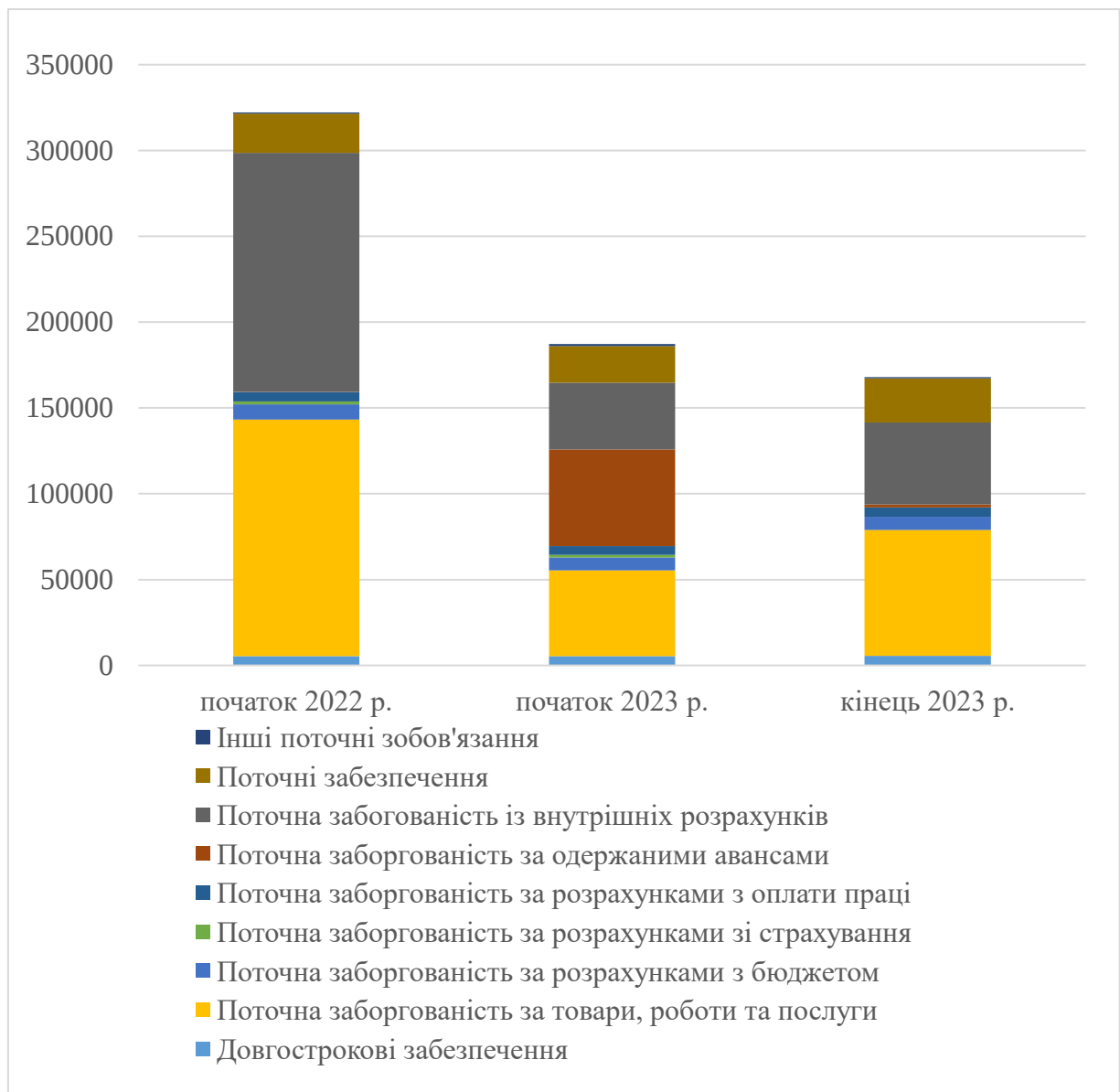

Рисунок 2.8 – Динаміка залучених джерел фінансування ТОВ «Агрона Фрут Україна» за 2022-2023рр

Залучені джерела фінансування ТОВ «Агрона Фрут Україна» складались

із довгострокових та поточних зобов'язань. В 2023р. довгострокові зобов'язання ТОВ «Агрона Фрут Україна» склали 5624 тис. грн, що на 3,29% більше порівняно із початком 2022р. та на 4,38% більше порівняно із початком 2023 р. Довгострокові зобов'язання склались із довгострокового забезпечення та склали незначну частку в загальній структурі джерел фінансування ТОВ «Агрона Фрут Україна».

Поточні зобов'язання ТОВ «Агрона Фрут Україна» склались із поточної заборгованості за товари, роботи та послуги, поточної заборгованості за розрахунками, поточних забезпечень та інших поточних зобов'язань.

В цілому поточні зобов'язання ТОВ «Агрона Фрут Україна» на кінець 2023р. склали 164008 тис. грн, що на 48,22% менше порівняно із початком 2022р. та на 9,82% менше порівняно із початком 2023р. В загальній структурі джерел фінансування поточні зобов'язання ТОВ «Агрона Фрут Україна» на кінець 2023р. склали 14,58%, що на 14,54% менше порівняно із початком 2022р. та на 0,59% більше порівняно із початком 2023р.

Отже, аналіз складу, структури та динаміки зміни поточних зобов'язань ТОВ «Агрона Фрут Україна» показав, що підприємство ефективно здійснює управління своїми джерелами фінансування.

Оцінимо ефективність управління джерелами фінансування за показниками фінансової стійкості.

За формулою (1.1) розрахуємо коефіцієнт автономії ТОВ «Агрона Фрут Україна» за 2022-2023 рр:

$$2022\text{р.}: K_{\text{авт}} = \frac{800514,50}{1055231,00} = 0,76;$$

$$2023\text{р.}: K_{\text{авт}} = \frac{895285,00}{1073726,00} = 0,83.$$

Коефіцієнт концентрації залученого капіталу ТОВ «Агрона Фрут Україна» за 2022-2023рр. розрахуємо за формулою (1.2):

$$2022\text{р.}: K_{\text{конц}_{3\text{к}}} = \frac{254716,50}{1055231,00} = 0,24;$$

$$2023\text{р.}: K_{\text{конц}_{3\text{к}}} = \frac{178441,00}{1073726,00} = 0,17.$$

За формулою (1.3) розрахуємо коефіцієнт фінансового ризику ТОВ «Агрона Фрут Україна» за 2022-2023 рр:

$$2022\text{р.}: K_{\text{фр}} = \frac{178441,00}{800514,50} = 0,32;$$

$$2023\text{р.}: K_{\text{фр}} = \frac{178441,00}{895285,00} = 0,2.$$

За формулою (1.4) розрахуємо коефіцієнт маневрування власного капіталу ТОВ «Агрона Фрут Україна» за 2022-2023 рр:

$$2022\text{р.}: K_{\text{манВК}} = \frac{800514,50 - 238218,50}{800514,50} = 0,7;$$

$$2023\text{р.}: K_{\text{манВК}} = \frac{895285,00 - 229867,00}{895285,00} = 0,74.$$

За формулою (1.5) розрахуємо коефіцієнт покриття активів власним оборотним капіталом ТОВ «Агрона Фрут Україна» за 2022-2023 рр:

$$2022\text{р.}: K_{n_{\text{БОК}}}^A = \frac{800514,50 - 238218,50}{817012,50} = 0,69;$$

$$2023\text{р.}: K_{n_{\text{БОК}}}^A = \frac{895285,00 - 229867,00}{843859,00} = 0,79.$$

Таблиця 2.5 – Аналіз джерел фінансування ТОВ «Агрона Фрут Україна» за показниками фінансової стійкості

Показник	2022р.	2023р.	Абсолютна	Темп приросту, %
Коефіцієнт автономії	0,76	0,83	0,08	9,91
Коефіцієнт концентрації залученого капіталу	0,24	0,17	-0,08	-31,15
Коефіцієнт фінансового ризику	0,32	0,20	-0,12	-37,36
Коефіцієнт маневрування власного капіталу	0,70	0,74	0,04	5,81
Коефіцієнт покриття активів власним оборотним капіталом	0,69	0,79	0,10	14,57

З таблиці 2.5 видно, що на ТОВ «Агрона Фрут Україна» здійснюється ефективне управління джерелами фінансування в 2022-2023 рр.

Коефіцієнт автономії ТОВ «Агрона фрукт Україна» в 2023р. становив 0,83, тобто з кожної гривні, вкладеної в господарську діяльність ТОВ «Агрона фрукт Україна» 0,83 грн є власними коштами підприємства. Коефіцієнт автономії в 2023р. зріс на 9,91% порівняно із 2022р.

Коефіцієнт концентрації залученого капіталу ТОВ «Агрона фрукт Україна» в 2023р. становив 0,17, тобто з кожної гривні, вкладеної в господарську діяльність ТОВ «Агрона фрукт Україна» лише 0,17 грн є залученими. Коефіцієнт концентрації залученого капіталу в 2023р. зменшився на 31,15% порівняно із 2022р.

Коефіцієнт фінансового ризику ТОВ «Агрона фрукт Україна» в 2022р. становив 0,2, тобто для погашення гривні залученого капіталу підприємство залучало лише 0,2 грн власного капіталу, що на 37,36% менше порівняно із 2022р. Таким чином, ТОВ «Агрона фрукт Україна» має низький рівень втрати фінансової стійкості.

ТОВ «Агрона фрукт Україна» в 2022-2023 рр. є забезпеченим власним оборотним капіталом.

Коефіцієнт маневрування власного капіталу ТОВ «Агрона фрукт Україна» в 2023р. становив 0,74, тобто з кожної гривні власного капіталу 0,74 грн знаходиться в обігу. Коефіцієнт маневрування власного капіталу в 2023р. зріс на 5,81% порівняно із 2022р.

Коефіцієнт покриття активів власним оборотним капіталом ТОВ «Агрона фрукт Україна» в 2022р. становив 0,79, тобто на кожну гривню оборотних активів ТОВ «Агрона фрукт Україна» має 0,79 грн власного оборотного капіталу. Коефіцієнт покриття активів власним оборотним капіталом в 2022р. зріс на 14,57% порівняно із 2022р.

Таким чином, ТОВ «Агрона фрукт Україна» здійснює ефективне управління джерелами фінансування за показниками фінансової стійкості.

Оцінимо ефективність управління джерелами фінансування за показниками рентабельності.

За формулою (1.6) розрахуємо коефіцієнт рентабельності капіталу ТОВ «Агрона Фрут Україна» за 2022-2023 рр:

$$2022 \text{ р.: } P_K = \frac{76495,00}{1055231,00} \times 100\% = 7,25\%;$$

$$2023 \text{ р.: } P_K = \frac{119487,00}{1073726,00} \times 100\% = 11,13\%.$$

За формулою (1.7) розрахуємо коефіцієнт рентабельності власного капіталу ТОВ «Агрона Фрут Україна» за 2022-2023 рр:

$$2022 \text{ р.: } P_{BK} = \frac{76495,00}{800514,50} \times 100\% = 9,56\%;$$

$$2023 \text{ р.: } P_{BK} = \frac{119487,00}{895285,00} \times 100\% = 13,35\%.$$

За формулою (1.7) розрахуємо коефіцієнт рентабельності залученого

капіталу ТОВ «Агрона Фрут Україна» за 2022-2023 рр:

$$2022 \text{ р.: } P_{\text{зк}} = \frac{76495,00}{254716,50} \times 100\% = 30,03\%;$$

$$2023 \text{ р.: } P_{\text{зк}} = \frac{119487,00}{178441,00} \times 100\% = 66,96\%.$$

Таблиця 2.6 – Аналіз джерел фінансування ТОВ «Агрона Фрут Україна» за показниками рентабельності

Показник	2022р.	2023р.	Абсолютна	Темп приросту, %
Коефіцієнт рентабельності активів, %	7,25	11,13	3,88	53,51
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу, %	9,56	13,35	3,79	39,67
Коефіцієнт рентабельності залученого капіталу, %	30,03	66,96	36,93	122,97

З таблиці 2.6 видно, що за показниками рентабельності ТОВ «Агрона Фрут Україна» здійснювала ефективне управління джерелами фінансування.

Коефіцієнт рентабельності капіталу ТОВ «Агрона фрут Україна» в 2023р. склав 11,13%, тобто з кожної гривні сформованого капіталу ТОВ «Агрона фрут Україна» отримувало 11,13 коп. чистого прибутку, що на 53,51% більше порівняно із 2022р.

Коефіцієнт рентабельності власного капіталу ТОВ «Агрона фрут Україна» в 2023р. склав 13,35%, тобто з кожної гривні, вкладеної у власний капітал, ТОВ «Агрона фрут Україна» отримувало 13,35 коп. чистого прибутку, що на 39,67% більше порівняно із 2022 р.

Коефіцієнт рентабельності залученого капіталу ТОВ «Агрона фрут Україна» в 2023р. становив 66,96%, тобто з кожної гривні залученого капіталу, ТОВ «Агрона фрут Україна» отримувало 66,96 коп. чистого прибутку, що на 122,97% більше порівняно із 2022 р.

Таким чином, проведений аналіз показав, що протягом 2022-2023 рр. ТОВ «Агрона фрукт Україна» здійснювала ефективне управління джередями фінансування. ТОВ «Агрона фрукт Україна» має задовільний склад, структуру, динаміку зміни джерел фінансування, є фінансово стійким, забезпечене власним оборотним капіталом, є рентабельним.

Висновок до 2 розділу

ТОВ «Агрона Фрукт Україна» - це сучасне підприємством, яке спеціалізується на переробленні фруктів, ягід. ТОВ «Агрона Фрукт Україна» є складовою частиною групи компаній концерну «AGRANA Group», відомого у центральній та Східній Європі в галузі переробки.

Оцінка фінансово-економічного стану в ТОВ «Агрона Фрукт Україна» показала, що на підприємстві протягом 2022-2023рр. спостерігається зростання вартості майна в частині оборотних активів, підприємство є ліквідним. ТОВ «Агрона Фрукт Україна» варто підтримувати відповідний темп покращення фінансових результатів та вжити заходів щодо зростання чистого доходу. ТОВ «Агрона Фрукт Україна» є рентабельним, проте варто вжити заходів щодо покращення стану управління заборгованістю.

Проведений аналіз показав, що протягом 2022-2023 рр. ТОВ «Агрона фрукт Україна» здійснювала ефективне управління джередями фінансування. ТОВ «Агрона фрукт Україна» має задовільний склад, структуру, динаміку зміни джерел фінансування, є фінансово стійким, забезпечене власним оборотним капіталом, є рентабельним.

З ФОРМУВАННЯ ПРОПОЗИЦІЙ ТА РЕКОМЕНДАЦІЙ ЩОДО ПОКРАЩЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТОВ «АГРАНА ФРУТ УКРАЇНА»

Проведений в попередньому розділі аналіз показав, що ТОВ «Агрона Фрут Україна» здійснює ефективне управління джерелами фінансування. Разом з тим, аналіз виявив, що основним джерелом фінансування є саме власні джерела. Відомим є той факт, що максимізувати рентабельність можна за зростання величини залученого капіталу.

Запропонуємо використання на ТОВ «Агрона Фрут Україна» моделі гібридної стратегії адаптивного фінансування. Така модель дозволить оперативно реагувати на виклики та збільшувати величину прибутку та рентабельності. Запропонована модель є доцільною для підприємств будь-якого розміру, особливо в умовах нестабільного економічного середовища.

Гібридна стратегія адаптивного фінансування — це комбінований підхід до управління джерелами фінансування, що передбачає використання внутрішніх та зовнішніх джерел капіталу з урахуванням поточного етапу розвитку підприємства, стратегічних цілей, ризиків та вартості залученого капіталу.

Метою запропонованої стратегії є оптимізація структури капіталу, забезпечення стабільності та фінансової ефективності. Запропонований підхід відображено у вигляді структурно-логічної моделі на рис. 3.1.

Гібридна стратегія адаптивного фінансування є складною, але ефективною системою управління джерелами капіталу, що базується на принципі поєднання різних видів фінансування із можливістю їх динамічного перерозподілу залежно від поточної ситуації в компанії та на ринку. Основу цієї моделі становить комбінація внутрішніх та зовнішніх ресурсів, зокрема нерозподіленого прибутку, амортизаційних відрахувань, банківських кредитів, облігацій, лізингових механізмів, венчурного капіталу або публічного розміщення акцій. Ключовою особливістю є не стільки джерела,

скільки їх раціональне поєднання відповідно до поточних потреб підприємства, стадії його розвитку та фінансової ситуації.

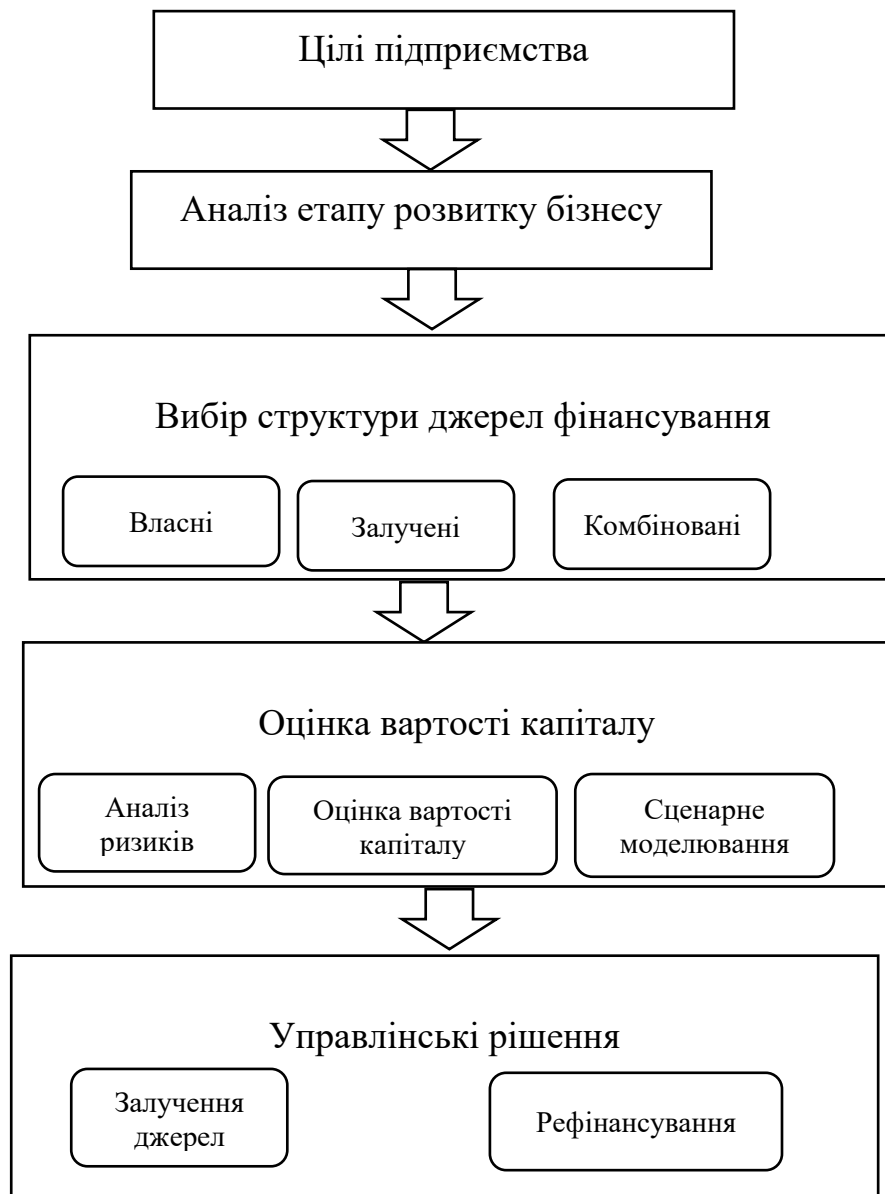

Рисунок 3.1 – Структурно-логічна модель гібридної стратегії адаптивного фінансування

Важливою складовою гібридної стратегії є орієнтація на етап життєвого циклу підприємства. На початкових стадіях розвитку фірми доцільно використовувати менш ризиковані та гнучкі джерела, зокрема власні кошти засновників, державні гранти або венчурне фінансування. У фазі активного зростання основний акцент зміщується на реінвестування прибутку,

банківське кредитування чи лізинг для оновлення основних засобів (таблиця 3.1). Після досягнення стабільності та зрілості компанія може звертатися до фондового ринку, розміщувати облігації або залучати стратегічних інвесторів.

Таблиця 3.1 – Характеристика джерел фінансування підприємства в межах моделі гібридної стратегії адаптивного фінансування

Тип	Джерела	Переваги	Недоліки
Власний капітал	Прибуток, амортизація, інвестиції акціонерів	Незалежність, не створює боргу	Повільне зростання, обмежений обсяг
Залучений капітал	Кредити, облігації, лізинг, факторинг	Швидкий доступ до ресурсів	Фінансові зобов'язання, підвищений ризик
Альтернативний капітал	Венчурне фінансування, IPO, краудфандинг	Підтримка росту, стратегічні партнери	Може знизити контроль над бізнесом

Ще одним важливим елементом стратегії є здатність до адаптації. Зміни у зовнішньому середовищі — такі як економічні кризи, коливання валютних курсів або зміна процентних ставок — потребують від підприємства гнучкості у виборі та структурі фінансування. Завдяки системному моніторингу структури капіталу та використанню інструментів фінансового аналізу (зокрема WACC, фінансового левереджу та ключових показників ефективності) компанія може своєчасно вносити зміни до фінансової політики.

У межах стратегії адаптивного фінансування оптимізація структури капіталу є ключовим завданням, яке спрямоване на досягнення балансу між власними і залученими джерелами фінансування з метою забезпечення стійкості, прибутковості та мінімізації фінансових ризиків. Оптимізація в цьому контексті передбачає не лише правильне співвідношення боргового та власного капіталу, а й адаптацію фінансової моделі підприємства до змін у ринковому середовищі та внутрішньому розвитку бізнесу.

Один з основних методів оптимізації полягає у регулярному аналізі показника WACC (середньозваженої вартості капіталу). Цей показник дозволяє оцінити загальну вартість фінансування для підприємства з урахуванням вартості власного капіталу та позикових коштів. Зменшення WACC, як правило, свідчить про ефективну структуру капіталу. У межах адаптивної стратегії компанія може змінювати склад джерел капіталу, орієнтуючись на поточну ринкову вартість позик, прибутковість інвестицій та фінансову доступність ресурсів.

Ще одним важливим методом є контроль за рівнем фінансового левереджу. Оптимальний рівень боргового навантаження дозволяє підприємству використовувати ефект фінансового важеля, підвищуючи прибутковість на власний капітал (ROE), але не перевищуючи поріг ризику платоспроможності. У межах гібридної стратегії підприємство може змінювати співвідношення боргу до капіталу залежно від фаз свого розвитку, ринкової кон'юнктури та цільових показників ефективності.

Важливу роль відіграє і сценарне моделювання фінансової структури, яке передбачає аналіз кількох альтернативних варіантів співвідношення джерел капіталу в умовах різних макроекономічних чи галузевих сценаріїв. Завдяки цьому підприємство може прораховувати наслідки потенційних рішень щодо залучення нових ресурсів або змін у фінансовій політиці за різних умов (наприклад, зміна облікової ставки або коливання курсу національної валюти).

Крім того, в межах адаптивної стратегії важливим є управління фінансовими ризиками через диверсифікацію джерел фінансування. Це означає, що підприємство свідомо уникає концентрації позик в одному банку або надмірної залежності від одного виду ресурсів. Наприклад, поєднання довгострокового кредитування, лізингу та облігацій дає змогу зменшити ризики ліквідності та процентного навантаження.

Ефективна оптимізація структури капіталу неможлива без постійного моніторингу ключових фінансових індикаторів. До таких належать:

коефіцієнт автономії, коефіцієнт фінансової стабільності, рентабельність власного капіталу, покриття відсоткових платежів та інші. Ці показники дозволяють приймати обґрунтовані рішення щодо доцільності зміни структури фінансування відповідно до поточних потреб та довгострокових цілей підприємства.

В межах оптимізації структури капіталу важливим є застосування матриці «Ризик–Вартість», яка є інструментом, що дозволяє підприємству приймати зважені рішення щодо вибору джерел фінансування, ґрунтуючись на оцінці їх ризикованості та вартості. У межах гібридної стратегії адаптивного фінансування вона використовується як метод стратегічної оцінки, який допомагає підприємству не лише порівняти доступні фінансові ресурси, але й адаптувати фінансову політику до змін у зовнішньому та внутрішньому середовищі.

Суть матриці полягає у відображенні фінансових джерел у координатній площині, де одна вісь означає рівень ризику, а інша – вартість залучення капіталу. Такий підхід дозволяє розмістити всі потенційні джерела фінансування відповідно до їх фінансового навантаження та ступеня невизначеності, яку вони несуть. Наприклад, реінвестований прибуток характеризується низькою вартістю та мінімальним ризиком, тоді як венчурний капітал, хоч і забезпечує доступ до великих обсягів фінансування, водночас має високу вартість через втрату частки власності й високий рівень ризику через залежність від зовнішніх очікувань.

У процесі практичного застосування підприємство спочатку проводить якісну та кількісну оцінку наявних або потенційних джерел капіталу за критеріями вартості (включаючи прямі фінансові витрати, відсоткову ставку, додаткові комісії) та ризику (наприклад, вплив ринкових коливань, наявність забезпечення, рівень контролю з боку інвестора). Після цього кожне джерело розміщується у відповідній зоні матриці: зона низького ризику й низької вартості є найбільш бажаною, тоді як зона високого ризику і високої вартості

– найменш пріоритетною та прийнятною лише в умовах крайньої потреби або специфічної стратегії зростання.

Використання такої матриці дає змогу керівництву підприємства швидко зорієнтуватися в спектрі доступних фінансових інструментів та обрати ті з них, які найкраще відповідають поточному стратегічному фокусу. Наприклад, у період стабільного функціонування доцільно використовувати джерела з мінімальним ризиком, навіть якщо їх вартість дещо вища, тоді як під час активної експансії допустимим є перехід до більш ризикованих, але швидкодоступних джерел.

Важливо, що фінансова матриця не є статичним інструментом. Вона потребує регулярного оновлення на основі змін у ринкових умовах, фінансових показниках підприємства та доступності фінансових інструментів. Це забезпечує гнучкість адаптивної стратегії фінансування та сприяє підтриманню стійкого балансу між прибутковістю, вартістю капіталу й фінансовою безпекою. Таким чином, фінансова матриця «Ризик–Вартість» перетворюється на дієвий засіб прийняття фінансових рішень, який дозволяє підприємству не лише оптимізувати структуру капіталу, а й проактивно реагувати на виклики та можливості динамічного ринкового середовища.

Отже, у межах стратегії адаптивного фінансування методи оптимізації структури капіталу орієнтовані на забезпечення фінансової гнучкості, зниження вартості капіталу та підтримку стабільного розвитку компанії навіть в умовах економічної нестабільності.

Застосування гібридної адаптивної стратегії приносить підприємству низку переваг. Вона забезпечує фінансову стабільність і знижує ризик залежності від одного джерела ресурсів. Запропонована модель дозволяє гнучко реагувати на зміни економічних умов, зберігаючи здатність до стратегічного розвитку.

Оптимізація структури фінансування сприяє зниженню загальної вартості капіталу, що позитивно впливає на прибутковість і конкурентоспроможність підприємства. Крім того, добре збалансована

фінансова модель робить бізнес більш привабливим для зовнішніх інвесторів, покращує його кредитний рейтинг та відкриває нові можливості для інноваційного зростання.

Отже, гібридна стратегія адаптивного фінансування — це інструмент, який поєднує стратегічне бачення розвитку підприємства з практичними механізмами гнучкого залучення фінансових ресурсів, забезпечуючи підприємству не лише виживання в умовах невизначеності, а й потенціал для стабільного та стійкого зростання.

Окрім того, з метою збільшення кількості споживачів продукції та підвищенні соціального іміджу ТОВ «Агрона Фрут Україна» потрібно підвищити свою присутність в соціальних мережах. На ТОВ «Агрона Фрут Україна» здійснено оцінку пропозицій щодо розвитку іміджу підприємства в соціальних мережах (рис. 3.2). Для розвитку іміджу підприємства в соціальних мережах важливо реалізовувати цілісну комунікаційну стратегію, яка поєднує візуальні, змістові та емоційні компоненти.

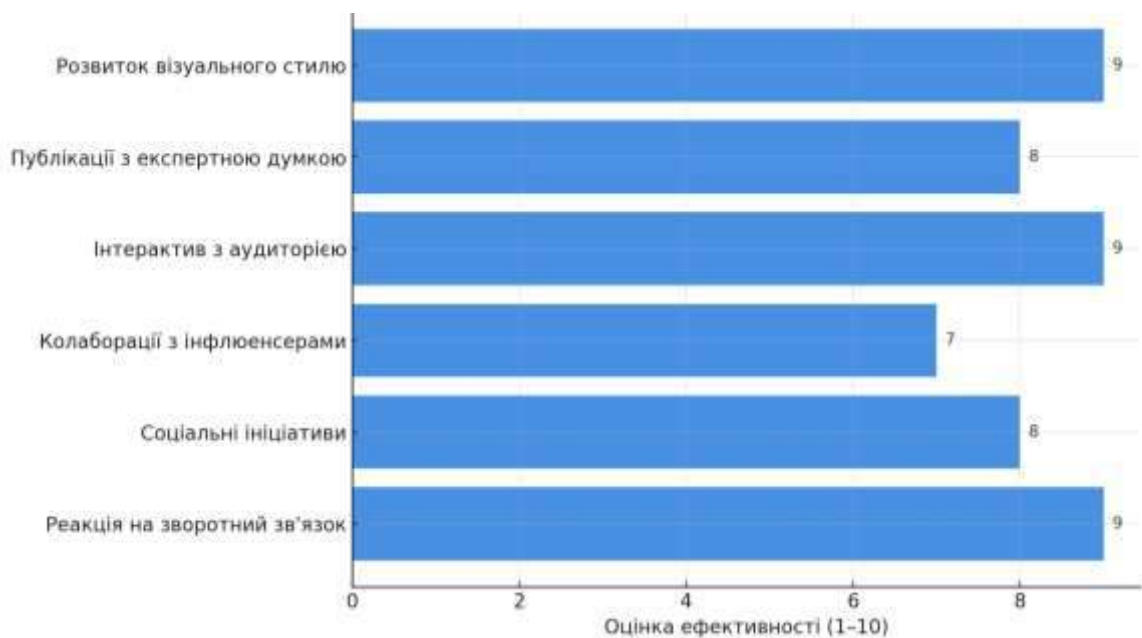

Рисунок 3.2 - Оцінка пропозицій щодо розвитку іміджу ТОВ «Агрона Фрут Україна» в соціальних мережах

Розвиток іміджу підприємства в соціальних мережах потребує системного підходу, що ґрунтується на поєднанні естетики, змістовності та взаємодії з аудиторією. Важливо не лише бути присутнім в онлайн-просторі, а й будувати довіру через чітко сформований образ, зрозумілу позицію та сталість комунікацій.

Одним із головних векторів має стати вдосконалення візуального стилю. Професійно оформлені публікації, що відповідають фірмовій айдентиці, створюють цілісний та впізнаваний образ бренду. Колористика, типографіка, стиль зображень мають бути не випадковими, а відповідати емоційному тону, який прагне передати підприємство. Візуальна цілісність формує перше враження і сприяє збереженню довготривалого впізнавання у стрічках користувачів.

Не менш важливим є створення контенту, що демонструє експертність підприємства. Люди охоче довіряють тим, хто володіє глибоким знанням своєї справи. Публікації, що відкривають внутрішню кухню бізнесу, показують процеси, розповідають про інновації, стандарти якості або ключові компетенції, формують у свідомості аудиторії уявлення про підприємство як про надійного та фахового партнера. Такий контент працює на довіру, лояльність і авторитет.

Ще одним критичним чинником є постійна взаємодія з підписниками. Не достатньо лише інформувати — необхідно вести діалог, ставити питання, відповідати на коментарі, залучати аудиторію до створення контенту, наприклад, через конкурси або опитування. Цей живий контакт із людьми створює ефект спільноти, у якій кожен підписник відчувається почутим. Такий емоційний зв'язок є потужним інструментом утримання уваги й формування позитивного враження.

Суттєвий вплив на сприйняття бренду мають і колаборації з інфлюенсерами. Якщо залучити до співпраці лідерів думок, які поділяють цінності бренду або мають спільну цільову аудиторію, це дозволяє не тільки збільшити охоплення, а й посилити репутаційну довіру. Аудиторія

інфлюенсера нерідко ототожнює себе з його рекомендаціями, що автоматично додає авторитету і підприємству.

Водночас підприємство повинно демонструвати соціальну відповідальність. У сучасному інформаційному просторі бізнес більше не сприймається як суто комерційна структура. Користувачі хочуть бачити, як підприємство впливає на суспільство, підтримує ініціативи, реагує на соціальні виклики. Контент, що висвітлює благодійні проекти, екологічні практики або локальну підтримку, формує імідж відповідального, людяного і прогресивного бренду.

Зрештою, жодна іміджева стратегія не буде повною без системної роботи із зворотним зв'язком. Репутація в соціальних мережах формується не лише тим, що компанія публікує, а й тим, як вона реагує. Конструктивне опрацювання критики, публічне визнання помилок і готовність до діалогу — це ті якості, які зміцнюють довіру навіть у кризові моменти.

ТОВ «Агрона Фрут Україна» доцільним є створення в соціальних мережах постів про історію компанії, її цінності, пропонувати рецепти зі свіжих ягід чи наповнювачів, здійснювати знайомство з командою, проводити конкурси для підписників.

Таким чином, розвиток іміджу підприємства у соціальних мережах — це не разова активність, а постійний процес стратегічного самовираження. Його успіх залежить від узгодженості візуальної, змістової та емоційної складових, а також від готовності вести відкриту, чесну й послідовну комунікацію з аудиторією.

Висновки до розділу 3

В цьому розділі сформовано пропозиції щодо покращення стану управління джерелами фінансування ТОВ «Агрона Фрукт Україна». Запропоновано модель гібридної стратегії адаптивного фінансування ТОВ «Агрона Фрукт Україна», яка поєднує стратегічне бачення розвитку підприємства з практичними механізмами гнучкого залучення фінансових ресурсів, забезпечуючи підприємству не лише виживання в умовах невизначеності, а й потенціал для стабільного та стійкого зростання.

Запропоновано напрямки покращення іміджевої стратегії ТОВ «Агрона Фрукт Україна» в соціальних мережах.

ВИСНОВКИ

В бакалаврській дипломній роботі сформовано пропозиції щодо підвищення рівня управління джерелами фінансування підприємства.

Виконання поставлених завдань дозволило сформулювати такі висновки:

1. Узагальнення існуючих підходів показало, що управління джерелами фінансування є багатогранним процесом, який включає комплексний підхід до планування, контролю, аналізу та оптимізації джерел і напрямів руху коштів, що зрештою сприяє досягненню фінансової стабільності й сталого розвитку підприємства.

2. На сьогодні існує значна кількість підходів до оцінки стану управління джерелами фінансування підприємства, зокрема загальний аналіз капіталу, аналіз фінансової стійкості підприємства, аналіз ефективності його використання, факторний аналіз, оптимізацію структури капіталу.

3. Оцінка стану управління джерел фінансування ТОВ «Агрона Фрут Україна» здійснюватиметься на основі аналізу складу, структури та динаміки зміни джерел фінансування, за показниками фінансової стійкості та рентабельності.

4. ТОВ «Агрона Фрукт Україна» - це сучасне підприємством, яке спеціалізується на переробленні фруктів, ягід. ТОВ «Агрона Фрут Україна» є складовою частиною групи компаній концерну «AGRANA Group», відомого у центральній та Східній Європі в галузі переробки.

5. Оцінка фінансово-економічного стану в ТОВ «Агрона Фрут Україна» показала, що на підприємстві протягом 2022-2023рр. спостерігається зростання вартості майна в частині оборотних активів, підприємство є ліквідним. ТОВ «Агрона Фрут Україна» варто підтримувати відповідний темп покращення фінансових результатів та вжити заходів щодо зростання чистого доходу. ТОВ «Агрона Фрут Україна» є рентабельним, проте варто вжити заходів щодо покращення стану управління заборгованістю.

6. Проведений аналіз показав, що протягом 2022-2023 рр. ТОВ

«Агрона фрукт Україна» здійснювала ефективне управління джерелами фінансування. ТОВ «Агрона фрукт Україна» має задовільний склад, структуру, динаміку зміни джерел фінансування, є фінансово стійким, забезпечене власним оборотним капіталом, є рентабельним.

7. Сформовано пропозиції щодо покращення стану управління джерелами фінансування ТОВ «Агрона Фрукт Україна». Запропоновано модель гібридної стратегії адаптивного фінансування ТОВ «Агрона Фрукт Україна», яка поєднує стратегічне бачення розвитку підприємства з практичними механізмами гнучкого залучення фінансових ресурсів, забезпечуючи підприємству не лише виживання в умовах невизначеності, а й потенціал для стабільного та стійкого зростання.

8. Запропоновано напрямки покращення іміджевої стратегії ТОВ «Агрона Фрукт Україна» в соціальних мережах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Олійник А. М., Джеджула В. В. Управління джерелами фінансування підприємств в умовах воєнного стану . LIV Всеукраїнська науково-технічна конференція факультету менеджменту та інформаційної безпеки (2025). <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-fm/all-fm-2025/paper/view/24555>.
2. Олійник А. М. Економічна сутність та види джерел фінансування підприємств. Молодь в науці: дослідження, проблеми, перспективи (МН-2025). <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/mn/mn2025/paper/view/25771>.
3. Авранчій В. І., Чумак В. Д., Смолянська О. Ю. Фінансова діяльність підприємств: Навч. посіб. К.: ВД «Професіонал», 2005. 240 с.
4. Фінанси підприємств: навч. посібник / за ред. Г. Я. Аніловської, І. Б. Висоцької. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 440 с.
5. Бражник Л.В. Фінансові ресурси підприємства: їх формування та використання. Економіка та суспільство. 2018. №14. С. 778-783.
6. Фінанси підприємств: навчальний посібник / Ситник Н. С., Смолінська С.Д., Ясіновська І.Ф.; за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 402с.
7. Богацька Н. М. Ресурсне забезпечення діяльності суб'єктів у сфері медіа. Ефективна економіка. 2025. Вип.3. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.3.29>.
8. Козинець І.Г., Берднік С.С. Співвідношення понять “фінанси” та “фінансові ресурси”. Аналітично-порівняльне правознавство. 2022. DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2021.03.20>.
9. Джерелейко С. Д, Лопатовський В. Г., Шпильовий В. А. Дефініція понять «фінансові ресурси» та «грошові кошти». Innovation and Sustainability. 2022. № 2. С. 131-138.
10. Пилип'як О.В., Майор О.В., Попович Ю.Г. Теоретичні аспекти формування і використання фінансових ресурсів на підприємстві в сучасних умовах. Економіка і управління. 2022. №1. С. 88-95.

11. Яременко В. Г., Салманов Н. М. Сутність поняття та особливості класифікації фінансових ресурсів підприємств. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2018. Вип. 19. Ч. 3. С. 158-162.

12. Yepifanova I. Yu., Dzhedzhula V. V. Financial support of industrial enterprise's innovative directions of energy saving : Monograph[Electronic resource]. Vinnytsia: VNTU, 2022. 138 p.

13. Єпіфанова І. Ю., Джеджула В. В. Фінансовий аналіз та звітність : електронний практикум комбінованого (локального та мережного) використання [Електронний ресурс] . 2-ге вид., доп. Вінниця : ВНТУ, 2022. 144 с.

14. Адамів М. Є., Ганас В. С. Управління фінансовими ресурсами підприємства: процесно-структурований підхід. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління. 2024. №16. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-16-04-14>.

15. Мавлева Д., Лиса О. Удосконалення управління фінансовими ресурсами з метою підвищення результативності діяльності підприємства. Економіка та суспільство. 2023. № 56. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-52>.

16. Офіційний сайт ТОВ «Агрона Фрут Україна». <https://ua.agrana.com/pro-nas/agrana-v-ukrajini>

ДОДАТКИ

Додаток А

ПРОТОКОЛ ПЕРЕВІРКИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Назва роботи: **УПРАВЛІННЯ ДЖЕРЕЛАМИ ФІНАНСУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА (НА ПРИКЛАДІ ТОВ «АГРАНА ФРУТ УКРАЇНА»)**

Тип роботи: бакалаврська кваліфікаційна робота
(бакалаврська кваліфікаційна робота / магістерська кваліфікаційна робота)

Підрозділ кафедра ФІМ, факультет МІБ гр. МФКД-216
(кафедра, факультет, навчальна група)

Коефіцієнт подібності текстових запозичень, виявлених у роботі системою StrikePlagiarism 21.51 %

Висновок щодо перевірки кваліфікаційної роботи (відмітити потрібне)

- ☒ Запозичення, виявлені у роботі, є законними і не містять ознак плагіату, фабрикації, фальсифікації. Роботу прийняти до захисту
- ☐ У роботі не виявлено ознак плагіату, фабрикації, фальсифікації, але надмірна кількість текстових запозичень та/або наявність типових розрахунків не дозволяють прийняти рішення про оригінальність та самостійність її виконання. Роботу направити на доопрацювання.
- ☐ У роботі виявлено ознаки плагіату та/або текстових маніпуляцій як спроб укріплення плагіату, фабрикації, фальсифікації, що суперечить вимогам законодавства та нормам академічної доброчесності. Робота до захисту не приймається.

Експертна комісія:

Зянько В.В., зав. кафедри ФІМ
(прізвище, ініціали, посада)

Івачук Л.М., доцент кафедри ФІМ
(прізвище, ініціали, посада)

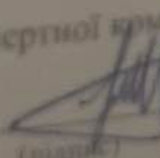

(підпис)

(підпис)

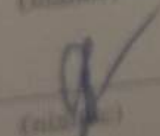
Особа, відповідальна за перевірку
(підпис)

Зянько В.В.
(прізвище, ініціали)

З висновком експертної комісії ознайомлений(-на)

Керівник
(підпис)

Джеджула В.В., проф. каф. ФІМ
(прізвище, ініціали, посада)

Здобувач
(підпис)

Олійник А.М.
(прізвище, ініціали)

ІЛЮСТРАТИВНА ЧАСТИНА

УПРАВЛІННЯ ДЖЕРЕЛАМИ ФІНАНСУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА (НА ПРИКЛАДІ ТОВ «АГРАНА ФРУТ УКРАЇНА»)

Таблиця 1.1 – Систематизація підходів до визначення сутності фінансових ресурсів

Автор, джерело	Фінансові ресурси – це
Аніловська Г. Я., Висоцька І. Б. [4]	сукупність грошових нагромаджень та доходів у фондовій (статутний капітал, резервний капітал, додатковий капітал тощо) та нефондовій (нерозподілений прибуток, кредити банків, комерційний кредит) формах, які перебувають у розпорядженні підприємства і призначені для своєчасного виконання ними фінансових зобов'язань та здійснення витрат задля забезпечення процесу простого (розширеного) відтворення, одержання прибутку, створення резервів тощо.
Бражник Л.В. [5]	сукупність грошових надходжень і доходів, що формуються під час заснування підприємства і в процесі його діяльності, а також мобілізованих на фінансовому ринку, призначених для розвитку виробництва, виконання фінансових зобов'язань, фінансування поточних витрат і створення резервів
Ситник Н. С., Смолінська С.Д., Ясіновська І.Ф. [6]	сукупність власних грошових доходів і надходжень ззовні (залучені й позикові кошти), призначені для виконання фінансових зобов'язань організації, фінансування поточних витрат і витрат, пов'язаних з розширенням виробництва
Богацька Н. М. [7]	визначають його здатність інвестувати в розвиток, підтримувати свою діяльність і розширювати можливості
Козинець І. Г., Берднік С. С. [8]	складова частина економічних ресурсів, що є коштами грошово-кредитної та бюджетної систем, які використовуються для забезпечення безперервного функціонування та розвитку народного господарства, витрачаються на соціально-культурні заходи, потреби управління та оборони
Джерелейко С. Д, Лопатовський В. Г., Шпильовий В. А. [9]	сукупність грошових коштів та їх еквівалентів, сформованих у процесі господарської діяльності та отриманні ззовні призначені для виконання фінансових зобов'язань і процесів фінансування відтворення підприємства

Рисунок 1.1 – Фінансові ресурси підприємства за джерелами формування

Рисунок 1.2 – Основні методичні підходи до аналізу стану управління джерелами фінансування підприємств

Таблиця 2.1 – Аналіз показників, які характеризують склад майна та фінансові результати ТОВ «Агрона Фрут Україна» за 2022-2023 рр.

Показник	2022р.	2023р.	Абсолютна	Темп приросту, %
Загальна вартість майна, тис. грн.	1055231,00	1073726,00	18495,00	1,75
Оборотні активи, тис. грн.	817012,50	843859,00	26846,50	3,29
Необоротні активи, тис. грн.	238218,50	229867,00	-8351,50	-3,51
Чистий дохід, тис. грн.	1219996,00	1218948,00	-1048,00	-0,09
Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	970327,00	906234,00	-64093,00	-6,61
Валовий прибуток, тис. грн.	249669,00	312714,00	63045,00	25,25
Фінансовий результат від операційної діяльності, тис. грн.	90416,00	153968,00	63552,00	70,29
Фінансовий результат до оподаткування, тис. грн.	93935,00	145963,00	52028,00	55,39
Чистий прибуток, тис. грн.	76495,00	119487,00	42992,00	56,20

Таблиця 2.2 – Аналіз показників, які характеризують рівень ліквідності ТОВ «Агрона Фрут Україна» за 2022-2023 рр.

Показник	2022р.	2023р.	Абсолютна	Темп приросту, %
Коефіцієнт покриття	3,28	4,88	1,60	48,90
Коефіцієнт швидкої ліквідності	1,80	3,03	1,23	68,28
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,25	0,74	0,49	197,90

Таблиця 2.3 – Аналіз показників, які характеризують ефективність ТОВ «Агрона Фрут Україна» за 2022-2023 рр.

Показник	2022р.	2023р.	Абсолютна	Темп приросту, %
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	1,49	1,44	-0,05	-3,26
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	3,17	3,11	-0,06	-2,03
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	4,79	6,85	2,06	43,08
Тривалість обороту дебіторської заборгованості, днів	113,53	115,88	2,35	2,07
Тривалість обороту кредиторської заборгованості, днів	75,20	52,56	-22,64	-30,11
Коефіцієнт рентабельності продажу, %	6,27	9,80	3,53	56,34
Коефіцієнт рентабельності операційної діяльності, %	7,98	14,31	6,32	79,21
Коефіцієнт рентабельності господарської діяльності, %	6,74	11,02	4,28	63,60

Таблиця 2.4 – Аналіз показників, які характеризують склад, структуру та динаміку зміни джерел фінансування ТОВ «Агрона Фрут Україна» за 2022-2023 рр.

Показник	початок 2022 р.		початок 2023 р.		кінець 2023 р.		Зміна значень кінця 2023р. порівняно із початком 2023р.			Зміна значень кінця 2023р. порівняно із початком 2022р.		
	Грн.	питома вага, %	Грн.	питома вага, %	Грн.	питома вага, %	Абсолютна	Темп приросту, %	Зміна питомих, %	Абсолютна	Темп приросту, %	Зміна питомих, %
Капітал	1087662	100,00	1022800	100,00	1124652	100,00	36990	3,40	0,00	101852	9,96	0,00
Власний капітал	765479	70,38	835550	81,69	955020	84,92	189541	24,76	14,54	119470	14,30	3,22
в тому числі												
Зареєстрований капітал	134644	12,38	134644	13,16	134644	11,97	0	0,00	-0,41	0,00	0,00	-1,19
Нерозподілений прибуток	630835	58,00	700906	68,53	820376	72,94	189541	30,05	14,95	119470	17,05	4,42
Довгострокові зобов'язання та забезпечення	5445	0,50	5388	0,53	5624	0,50	179	3,29	0,00	236	4,38	-0,03
в тому числі Довгострокові забезпечення	5445	0,50	5388	0,53	5624	0,50	179	3,29	0,00	236	4,38	-0,03
Поточні зобов'язання	316738	29,12	181862	17,78	164008	14,58	-152730	-48,22	-14,54	-17854	-9,82	-3,20
в тому числі												
Поточна заборгованість за товари, роботи та послуги	137855	12,67	49961	4,88	73307	6,52	-64548	-46,82	-6,16	23346	46,73	1,63
Поточна заборгованість за розрахунками з бюджетом	8781	0,81	7451	0,73	7704	0,69	-1077	-12,27	-0,12	253,00	3,40	-0,04
Поточна заборгованість за розрахунками зі страхування	1736	0,16	1590	0,16	1633	0,15	-103	-5,93	-0,01	43,00	2,70	-0,01
Поточна заборгованість за розрахунками з оплати праці	5437	0,50	5191	0,51	5444	0,48	7	0,13	-0,02	253,00	4,87	-0,02
Поточна заборгованість за одержаними авансами	137	0,01	56223	5,50	1727	0,15	1590	1160,58	0,14	-54496	-96,93	-5,34
Поточна заборгованість із внутрішніх розрахунків	139152	12,79	38950	3,81	47696	4,24	-91456	-65,72	-8,55	8746,00	22,45	0,43
Поточні забезпечення	22860	2,10	21296	2,08	25749	2,29	2889	12,64	0,19	4453,00	20,91	0,21
Інші поточні зобов'язання	780	0,07	1200	0,12	748	0,07	-32	-4,10	-0,01	-452,00	-37,67	-0,05

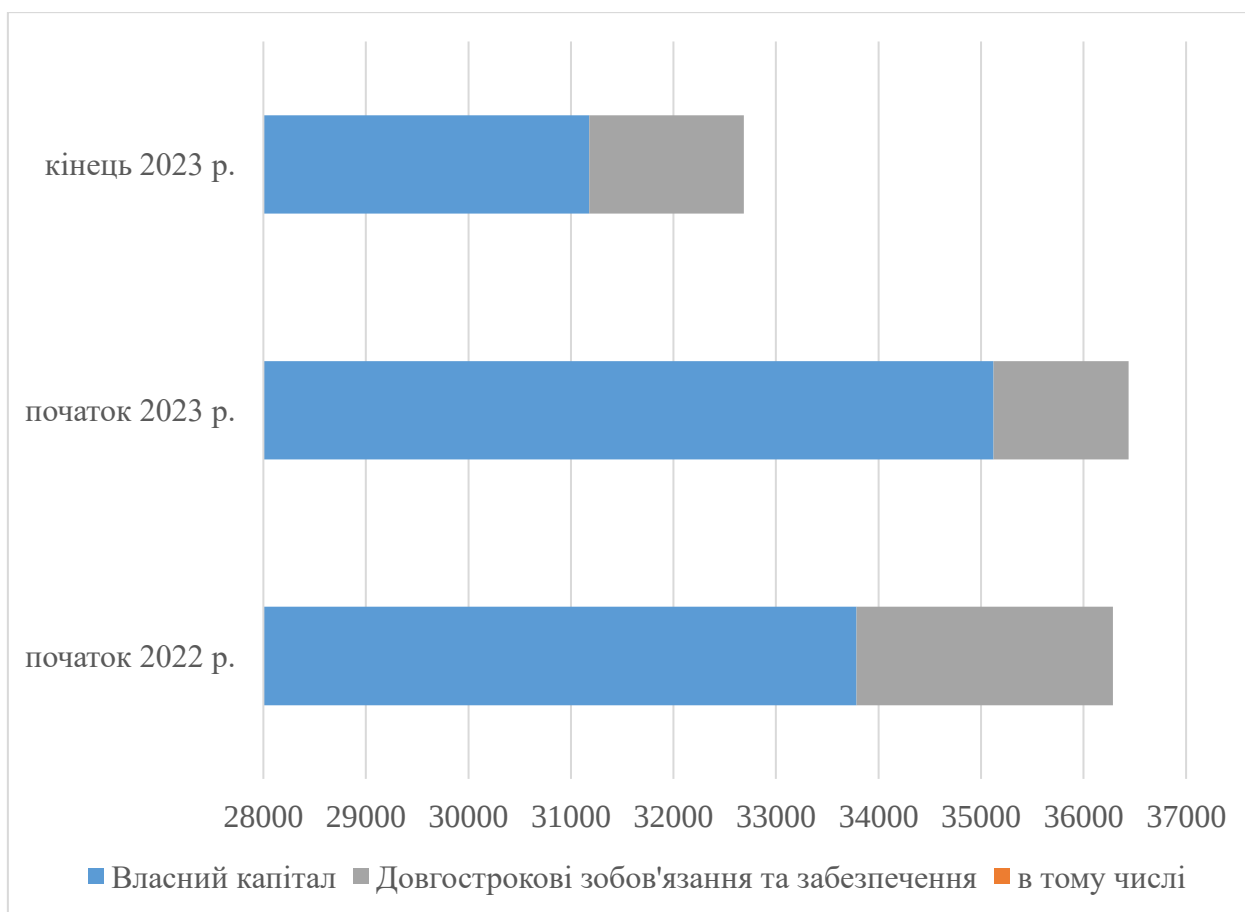

Рисунок 2.6 – Динаміка джерел фінансування ТОВ «Агрона Фрут Україна» за 2022-2023рр

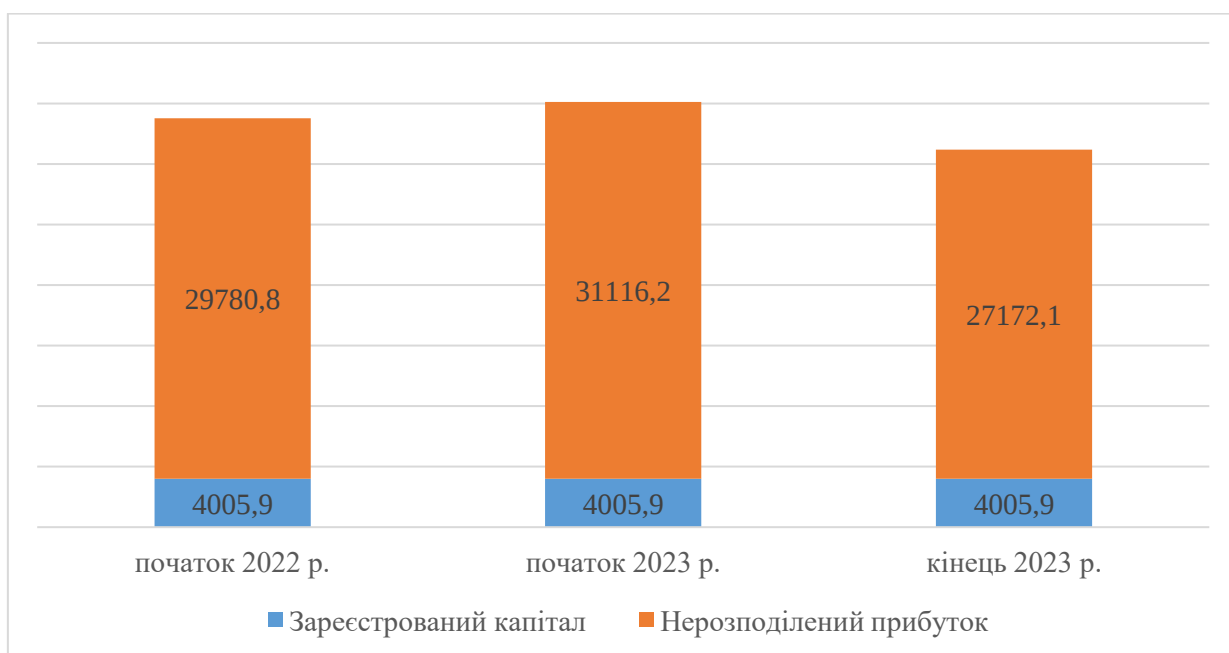

Рисунок 2.7 – Динаміка власних джерел фінансування ТОВ «Агрона Фрут Україна» за 2022-2023рр

Таблиця 2.5 – Аналіз джерел фінансування ТОВ «Агрона Фрут Україна»
за показниками фінансової стійкості

Показник	2022р.	2023р.	Абсолютна	Темп приросту, %
Коефіцієнт автономії	0,76	0,83	0,08	9,91
Коефіцієнт концентрації залученого капіталу	0,24	0,17	-0,08	-31,15
Коефіцієнт фінансового ризику	0,32	0,20	-0,12	-37,36
Коефіцієнт маневрування власного капіталу	0,70	0,74	0,04	5,81
Коефіцієнт покриття активів власним оборотним капіталом	0,69	0,79	0,10	14,57

Таблиця 2.6 – Аналіз джерел фінансування ТОВ «Агрона Фрут Україна»
за показниками рентабельності

Показник	2022р.	2023р.	Абсолютна	Темп приросту, %
Коефіцієнт рентабельності активів, %	7,25	11,13	3,88	53,51
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу, %	9,56	13,35	3,79	39,67
Коефіцієнт рентабельності залученого капіталу, %	30,03	66,96	36,93	122,97

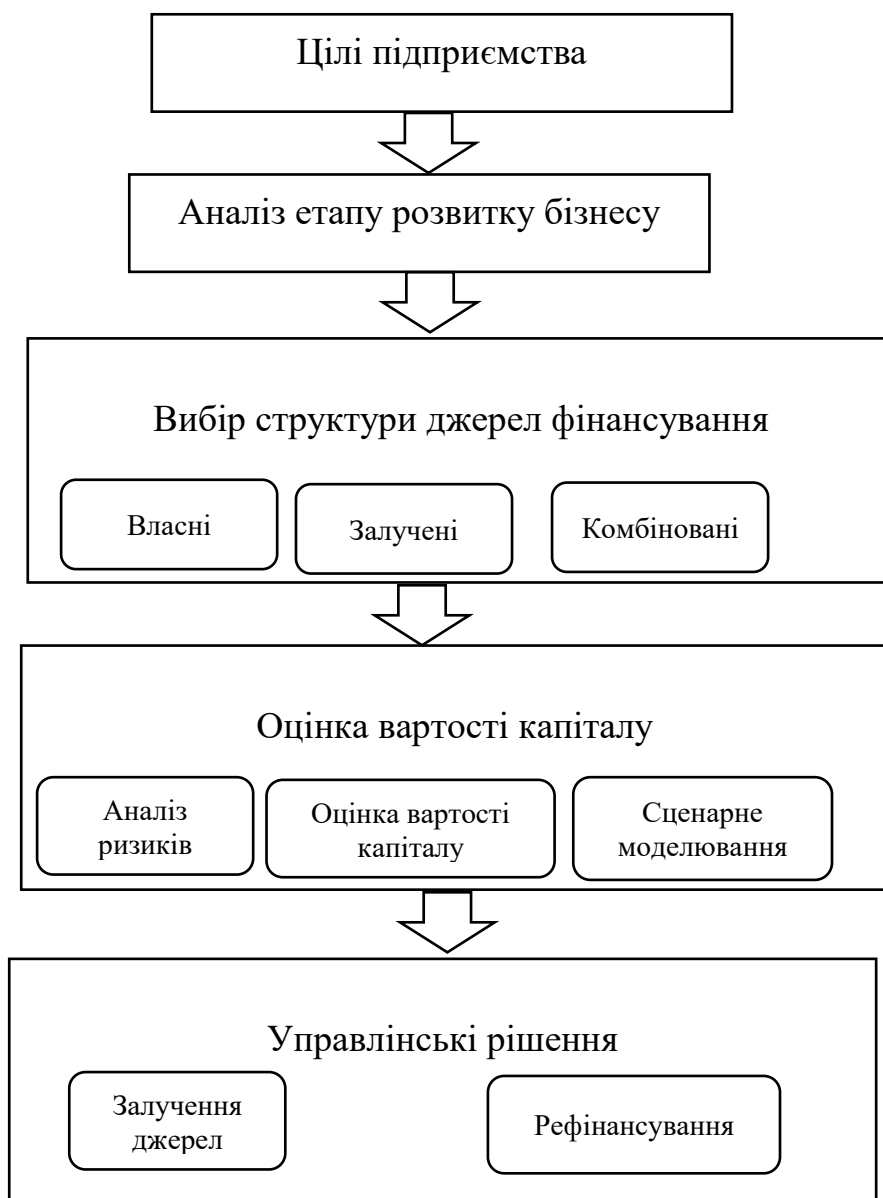

Рисунок 3.1 – Структурно-логічна модель гібридної стратегії адаптивного фінансування

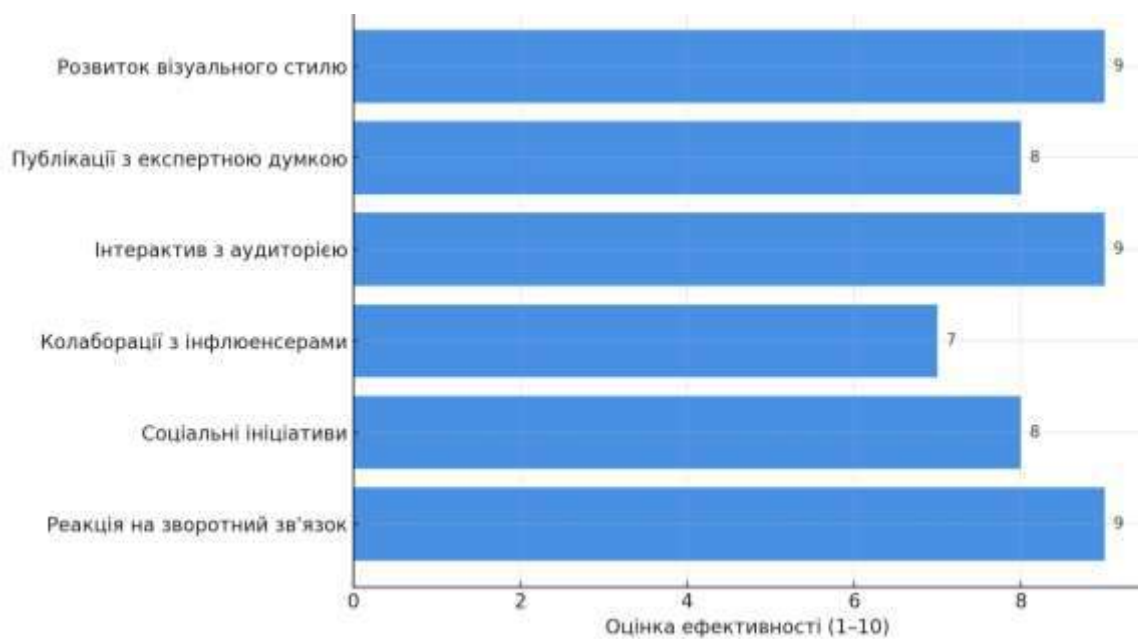

Рисунок 3.2 - Оцінка пропозицій щодо розвитку іміджу ТОВ «Агрона Фрут Україна» в соціальних мережах